

Framtid Ödeshögs kommun

Översiktsplan 2010 – 2030

Samrådsredogörelse

UTSTÄLLNINGSHANDLING
2010-06-30

Ödeshögs kommun

Del 6

HUR SAMRÅDET BEDRIVITS

Översiktsplanen har varit på samrådsremiss mellan den 16 april till den 31 maj 2010. Annonsering har skett i lokaltidning. Samråd har skett genom remissförfarande med berörda statliga och kommunala instanser, ideella föreningar samt sakägare. Planhandlingarna har varit tillgängliga för allmän granskning i Ödeshög på kommunkontoret/byggenheten, biblioteket och även varit tillgängliga på kommunens hemsida. Allmänna samrådsmöten har varit i Hästholmen 20 maj 2010, i Ödeshög 26 maj 2010, samt i Boet 27 maj 2010.

Under samrådstiden har följande yttranden inkommit till kommunen. Alla yttranden finns i original registrerade i kommunen.

Myndigheter, instanser mm

Länsstyrelsen Östergötland	Enligt skrivelse 2010-05-25.
Trafikverket	Enligt skrivelse 2010-05-19.
Försvarsmakten	Enligt skrivelse 2010-04-20.
Östergötlands Länsmuseum, genom Anita Löfgren Ek, Linköping	Enligt skrivelse ankom 2010-06-07.
Vattenmyndigheten Södra Östersjön	Enligt skrivelse 2010-04-26.
Barn- och Utbildningsnämnden	Enligt skrivelse 2010-05-24.
Socialnämnden	Enligt skrivelse 2010-05-19.
Miljö- och byggnämnden, Ödeshögs kommun	Enligt skrivelse 2010-05-17.
Tranås kommun	Enligt skrivelse 2010-06-03.
Stadsbyggnadsnämnden, Jönköpings kommun	Enligt skrivelse 2010-05-20.
Byggnads- och räddningsnämnden, Mjölby kommun	Enligt skrivelse 2010-05-17.
Vadstena kommun	Enligt skrivelse 2010-05-19.
Hjo kommun	Enligt skrivelse 2010-05-11.
Polismyndigheten i Östergötlands län, Närpolisens Mjölby	Enligt skrivelse 2010-05-17.
Vattenfall Eldistribution AB	Enligt skrivelse 2010-05-26.
Teracom AB	Enligt skrivelse 2010-05-10.
Socialdemokraterna i Ödeshög	Enligt skrivelse 2010-05-31.
Ödeshögs Partiet	Enligt skrivelse 2010-05-31.
Miljöpartiet de Gröna, Ödeshögs kommun	Enligt skrivelse 2010-05-27.
Naturskyddsföreningen i Ödeshög	Enligt skrivelse 2010-05-31.
Heda Kulturstråk	Enligt skrivelse 2010-05-25.
Ödeshögs Näringsliv	Enligt skrivelse 2010-05-30.
Hästholmens Bygdegårdsförening	Enligt skrivelse 2010-05-17.

Enskilda mm

Anders Nord, fastighetsägare Annehed	Enligt skrivelse 2010-05-31.
Urnatur Hb	Enligt skrivelse 2010-05-27.
Viola Ingvarsson, fastighetsägare	Enligt skrivelse 2010-05-16.
Holavedens Handelshus ek	Enligt skrivelse 2010-05-31.
Ulla Baugner, fastighetsägare	Enligt skrivelse 2010-05-28.
Jonny Stålknap	Enligt skrivelse 2010-05-30.
Bengt Nyström, fastighetsägare	Enligt skrivelse 2010-05-31.
Britt-Mari Johansson, fastighetsägare	Enligt skrivelse 2010-05-31.
Föreningen Rättvis Vind	Enligt skrivelse 2010-05-31.
Åke Johansson, Ödeshög	Enligt skrivelse 2010-05-31.
Hans Ström	Enligt skrivelse 2010-05-30.
Inga-Lill Erixon, fastighetsägare Kraxeryd 1:6	Enligt skrivelse 2010-05-30.

SAMMANFATTNING AV ÄNDRINGAR I SAMRÅDSHANDLINGARNA MM

ÖP är ett strategiskt dokument utan juridisk bindning och bör därför inte vara alltför detaljerad.

Många av synpunkterna som inkommit är allmänna till sin karaktär och inte helt kopplat till översiktsplanens syfte. De besvaras i många fall med kommentaren ”Synpunkten noteras.” Kommunen är mycket tacksam över det engagemang som visas. Dock gör kommunen bedömningen att ett mer uttömmande svar ligger utanför ramen för ÖP-arbetet. Därav svaret ”synpunkten noteras”. Däremot noteras synpunkterna och är till stor nytta i kommande planeringsarbete som exempelvis detaljplaner.

Avsnittet vad gäller vindkraft redovisas inte fullt ut i denna översiktsplan vid utställningsförfarandet. Hänvisning sker nu i stället till det särskilda program som upprättats angående vindkraft. Inkomna remissvar i ÖP-arbetet som kan härledas till vindkraftfrågor besvaras ej här utan överlämnas till hanteringen av vindkraftsprogrammet. De ändringar som utförts i materialet är förutom redaktionella förtydliganden och tillägg i övrigt i huvudsak enligt följande:

Vindkraftkavsnittet hänvisar till program för vindkraft.

Riksintresse införs på plankartan samt utvecklas i text.

Bebyggelseområden justeras med precisering i text och omfattning.

Vatten – och riskfrågor ges ett utvecklat resonemang i bild och text.

SAMRÅDSYTTRANDEN

Nedanstående är ett sammandrag av inkomna skriftliga synpunkter följt av *kommentarer* till yttrandena.

Myndigheter, kommunala instanser m fl

Länsstyrelsen Östergötland

Enligt skrivelse 2010-05-25.

Enligt 4 kap 5§ PBL ska Länsstyrelsen under samrådet särskilt:

1. Ta till vara och samordna statens intressen.
2. Tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om sådana allmänna intressen enligt 2 kap. som bör beaktas vid beslut om användningen av mark- och vattenområden.
3. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken tillgodoses, att miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken följs och att redovisningen av områden för landsbygdutveckling i strandnära lägen är förenlig med 7 kap. 18e§ första stycket miljöbalken och
4. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt. Lag(2009:530).

Länsstyrelsens synpunkter:

Länsstyrelsen ser mycket positivt på att en ny heltäckande översiktsplan tas fram för Ödeshögs kommun. Länsstyrelsen anser att förslaget har en god ansats men att det behöver bearbetas för att översiktsplanen ska kunna ge vägledning om användningen av mark och vatten samt att den ska uppfylla innehållskraven enligt 4 kap 1 § plan och bygglagen. Länsstyrelsen anser bland annat att det kvarstår en del vad gäller redovisningar av hur förekommande riksintressen har beskrivits och beaktats. För att länsstyrelsen slutgiltigt ska kunna ta ställning till översiktsplanen behöver föreslagna områden för bebyggelseutvecklingen, som berör förekommande riksintressen, preciseras vad gäller den nya bebyggelsens omfattning samt hur bebyggelsen kan tillkomma utan att påtagligt skada riksintressena.

Kommentar:

Föreslagna lägen för utvecklingsområde för bebyggelse och dess omfattning preciseras på Del 2 Plankartan. Ytterligare precisering görs även i text/kartor Del 1 Planförslag under respektive område samt text angående hänsyn till riksintressena.

Den kommunövergripande översiktsplanen presenteras i 5 olika delar. Uppdelningen gör materialet lättöverskådligt men för den framtida tillämpningen av planen är det viktigt att skillnaden mellan de olika delarna blir mer distinkt, vilket därför kan behöva ses över.

Kommentar:

Kommunen tar tacksamt emot synpunkten att länsstyrelsen anser materialet lättöverskådligt. I det fortsatta arbetet kommer materialet att bearbetas ytterligare för att bli mer distinkt.

Länsstyrelsen anser att det är önskvärt att fler områden som till exempel vatten- och riskaspekter beskrivs mer ingående.

Kommentar:

Planhandlingarna kompletteras utifrån ovan.

Fokus i översiktsplanen ligger på att redovisa utvecklingsområde för bebyggelse. Ur markhushållningssynpunkt och hållbar utveckling är det positivt att planen föreslår förtätning och utveckling av befintliga tätorter. Planen föreslår även ny bebyggelse i mer perifera lägen. Länsstyrelsen anser att skälen för planens utformning behöver tydliggöras. Det är viktigt att de förslag som ges i översiktsplanen ställs i relation till vad som är en rimlig utveckling i kommunen under den tidsperiod som översiktsplanen omfattar. Som planförslaget nu är utformat är det till exempel svårt att utläsa den föreslagna bebyggelseutvecklingens omfattning. Länsstyrelsen saknar i sammanhanget en redogörelse för kommunens befolkningsstruktur och befolkningsutveckling m.m. vilket utgör ett viktigt underlag för bedömning av behovet av framtida ny bebyggelse.

Kommentar:

Planhandlingarna redigeras så att bebyggelseutvecklingens omfattning tydliggörs ytterligare i text och kartmaterial i perifera lägen.

Kommunens befolkningsutveckling är negativ och det är för att vända den trenden som en utveckling av bebyggelseområden föreslagits som en av flera åtgärder att öka intresset för inflyttning till kommunen. Den föreslagna utbyggnaden och dess inriktning som redovisas i ÖP är rimlig i förhållande till kommunens storlek.

Större vikt bör läggas på utvecklingsfrågor för kommunen som berör turism och friluftsliv samt natur- och kulturvärden. Inom kommunen finns flera områden av stor regional och nationell betydelse. Speciellt viktiga områden är Tåkern, Omberg, Vättern och det omgivande landskapet inklusive Hålaveden. Länsstyrelsen anser att det finns en stor potential i dessa områden och att de bör ses som strategiska utvecklingsresurser. Ett medvetet arbete med säkerställande och utveckling av dessa områden kan bidra till en attraktivitet som gynnar besöksnäringen och inflyttning till kommunen. Det pågår vidare flera projekt med bäring på detta, ett exempel är omvandlingen av befintlig riksväg 50 till en turistväg i samband med att riksvägen flyttas till stråket Mjölby-Motala. Ett projekt som kan ge kommunen chans till många synergieffekter men som samtidigt ställer krav på viss planberedskap.

Kommentar:

Kommunen gör bedömningen att för att kunna styra kommunens fortsatta utveckling i enlighet med allmänna intressen och kommuninvånarnas intressen är det avgörande att tyngdpunkten läggs på att framsynt utreda intressekonflikter och ha planberedskap för flera olika utvecklingsmöjligheter. Turism, friluftsliv, natur och kulturvärden mm är viktiga delar i detta. Kommunen kan dock inte ensam driva dessa frågor t.ex av riksintresse utan statliga insatser och stöd. Pågående projekt som t.ex riksväg 50 till en turistväg är ett bra exempel på samverkan mellan kommunen och trafikverket m.fl. Motsvarande former i samverkan är även önskvärd kring t.ex Omberg. Indragning av ickekommunala medel exempelvis till Ombergs Naturum blir motsägelsefullt i ovan angivna påpekan om att större vikt bör läggas på utvecklingsfrågor som länsstyrelsen anger.

Ovan lämnade synpunkter inarbetas i planen.

Kartorna som hör till planförslaget bör ses över beträffande utformning och innehåll. Kartorna som redovisar planeringsförutsättningar innehåller mycket detaljerad information som kan vara svår att utläsa när flera intressen överlappar varandra. Färgval, rastering och rangordning behöver ses över för att kartorna ska bli så läsbara som möjligt.

Det är speciellt viktigt att förekommande riksintressen framgår på ett tydligt sätt.

Kommentar:

Del 3 Planeringsförutsättningar innehåller s.k. intressekartor för respektive ämnesområde. Syftet med detta finns beskrivet i läsanvisningarna. Kartan till Planeringsförutsättningarna är en samlingsbild över hela kommunen som snabbt ger en översikt av olika hänsyn och anspråk osv. Materialet är även GIS-baserat vilket

gör att man kan zoma in önskat område. Kommunens hemsida kommer att tillhandahålla denna möjlighet till information.

Plankartans (del 2) redovisning behöver kompletteras med förekommande riksintressen.

Kommentar:

Kartan kompletteras med riksintressen.

Även intentionerna för vindkraftsutbyggnad i kommunen bör framgå av plankartan alternativt att det finns en hänvisning till planbeskrivningen.

Kommentar:

Plankartan kompletteras med hänvisning .

Områden som är utpekade för bebyggelseutveckling omfattar relativt stora områden. Redovisningen på plankartan är, med tanke på de intressekonflikter och riktlinjer som presenteras i textdelen, missvisande. Betydligt mindre områden än vad som redovisas på plankartan kommer i realiteten att vara aktuella för ny bebyggelse. Länsstyrelsen anser att plankartan därför behöver justeras så att den bättre speglar i vilken omfattning ny bebyggelse kan komma till stånd, i vilken omfattning ny bebyggelse kan tillkomma och var den ska lokaliseras, speciellt viktigt är detta i områden med flera motstående intressen..

Kommentar:

Planhandlingarna ändras utifrån ovan. Främst gäller det Vätternstranden.

Översiktsplanen behöver bearbetas för att den ska kunna utgöra ett bra stöd vid efterföljande beslut, generellt behöver riktlinjer för detaljplanering och bygglov preciseras.

Kommentar:

Krav på prövning genom detaljplan finns redan angivet i ÖP under rubrik Område för natur, kultur, rekreation och bebyggelse Del 1 Planförslag. Riktlinjer finns angivna för detaljplanekravet med därtill följande bygglovhantering under respektive utvecklingsområde.

Önskvärt att ett särskilt avsnitt tillförs med kommunens strategier för att genomföra och förverkliga planen.

Kommentar:

Se Del 1 Planförslag under avsnitt Genomförande och förslag till beslut.

Länsstyrelsen vill uppmuntra kommunen till att bevaka den pågående lagreformen för en *ny plan- och bygglag*. Enligt lagförslaget ska den nya lagen träda i kraft den 2 maj 2011. förslaget innebär relativt omfattande förändringar av nuvarande plan- och bygglag, men de grundläggande syftena med lagen föreslås ligga kvar. I förslaget föreslås bland annat översiktsplanen få en tydligare strategisk funktion. Lagförändringen bör därför, i den mån det är möjligt, beaktas i arbetet framöver.

Kommentar:

Ändringar i PBL kommer att beaktas i samband med att ny plan- och bygglag träder i kraft.

Av 4 kap 1§ plan- och bygglagen ska kommunen redovisa respektive riksintresse samt hur kommunen avser att tillgodose dessa.

Se under rubrik Hur kommunen säkerställer riksintressena Del 1 Planförslag. Synpunkten bearbetas ytterligare i planhandlingarna..

Komplettering med ny bostadsbebyggelse inom riksintresset ska ske mycket varsamt. Till grund för exploatering ska platsens specifika förutsättningar utnyttjas. Det gäller exempelvis anpassning till den befintliga och historiska bebyggelsestrukturen, byggnadens placering inom tomtområdet, förhållandet till äldre vägnät, taklutning, fasadmateriell och anpassning till topografi och grönskastrukturer. Nya hus som är anpassade till kulturmiljön, byggda enligt lokal byggnadstradition, men med en modern identitet kan komplettera kulturmiljön och kan komma till stånd utan att riksintresset påtagligt skadas. Exempelvis kan större bebyggelseanläggningar, okänsligt placerad bebyggelse eller avvikande byggnadshöjder påtagligt skada riksintresset.

Kommentar:

Texten arbetas in i planmaterialet.

Heda kyrkby och Svanshals är två kulturhistoriskt värdefulla miljöer som utgör viktiga inslag i riksintresset. Generellt är det viktigt att komplettering av bebyggelse sker med stor varsamhet och att ny bebyggelse anpassas till kulturmiljöns karaktärsdrag (se bilaga 1), det gäller såväl placering som exteriör och utformning. Komplettering av bostadshus i direkt anslutning till kyrkomiljöerna ska undvikas.

Miljön kring kyrkan och Rökstenen ska undantas från exploatering. Det bör även övervägas hur verksamhetsområdet i västra delen av Hälja ska utvecklas mer, med hänsyn till upplevelsevärdena intill kulturmiljön och turistcentrat i Rök.

I det område norr om Hästholmen som föreslås som utvecklingsområde finns en stor sammanhängande lagskyddad fornlämning RAÄ Västra Tollstad 236. fornlämningen utgörs av ett grav- och boplatssområde, ca 200-270x170-215(VNV-ÖSÖ), bestående av ca 400 fornlämningar. Dessa utgörs av ca 10 flatmarksgravar och ca 390 boplatslämningar i form av härdar, kokgropar, stolphål, gropar, rännor, mörkfärgningar samt kulturlager.

Kommentar:

Texten arbetas in i planmaterialet.

Naturvård och friluftsliv:

För tydlighetens skull bör Natura 2000-områdena och naturreservaten även anges med namn.

Kommentar:

Planmaterialet bedöms klara behovet av upplysning kring ovan angivna.

Utvecklingsplanerna för bebyggelse i Heda bedöms inte direkt påverka Heda-Uttersbergs betesmark(riksintresse naturvård+Natura 2000-område), men indirekt påverkan behöver utredas vid en framtida utbyggnad av Heda.

Kommentar:

Indirekt påverkan beaktas i kommande detaljplanearbete. Text kompletteras med detta.

Vätternbranterna med omgivande landskap utgör ett av Östergötlands mest värdefulla områden ur natur-, kultur- och friluftssynpunkt. Strandsträcka, söder om Ödeshög till länsgränsen, omfattas bland annat av riksintresse enligt 4 kap miljöbalken, riksintresse för naturvården, strandskydd, ett flertal Natura 2000-områden, vilket också framgår av planförslaget. Området har synnerligen höga värden knutna till både odlingslandskap och skog. Här finns en mycket stor andel värdefulla ängs- och betesmarker och ädellövskogsmiljöer. Utmärkande är också den stora variationen av naturtyper. Området har totalt sett mycket höga landskapsvärden och är känsligt för ingrepp och störningar som kan skada de funktionella ekologiska och rekreativa sambanden i landskapet. Upplevelsevärdena längs Vätternstranden är starkt kopplade till den idag begränsade exploateringen, landskapets ålderdomliga karaktär med kulturhistoriskt värdefull bebyggelse, äldre vägnät, fornlämningar och höga naturvärden.

Länsstyrelsens uppfattning är att en varsam komplettering av enstaka bostadshus längs Vätternstranden kan ske på lång sikt utan att värdena påtagligt skadas. Nya verksamheter som stärker friluftslivet/turismen kan också vara möjligt i delar av området liksom bostadsbebyggelse som stärker de lokala värdena med tanke på skötselbehov m.m. Detta gäller under förutsättning att det ställs mycket höga krav på placering, utformning och anpassning till befintlig topografi och natur-, frilufts- och kulturvärden. Områden redovisas på olika sätt på plankartan och i beskrivningen, i planbeskrivningen följer gränserna i högre grad fastighetsgränserna. Detta gör planförslaget otydligt.

Kommentar:

Delar av ovan angivna text förs in i Del 1 planförslaget angående Vätternstranden. . Områden för bebyggelseutveckling preciseras – se ovan.

Länsstyrelsen vill i sammanhanget understryka att översiktsplanen i första hand ska väga allmänna intressen mot varandra och ur den sammanvägda bedömningen peka ut lämpliga områden för bebyggelseutveckling. Översiktsplanen ska inte, som fallet längs med Vätternstranden, väga in enskilda markägares intressen.

Kommentar:

Ls förordar att: "översiktsplanen i första hand skall väga allmänna intressen mot varandra". Kommunen syn är att planera utifrån att allmänna intressen samverkar med enskilda och kommunala intressen.

Länsstyrelsens bedömning är att följande fastigheter kräver extra stor hänsyn och att de får anses som svåra att exploatera utan att riskera att påtaglig skada på riksintressena uppstår; Sväm 1:1, Sväm 7:8, Sväm 6:3, Skrädeberg 1:3, Sunneryd 1:2 och 1:5, Hårstorp 1:6 och 1:4, Porsarp 1:2, Lilla Krokek 1:3, Stava 1:6, Kråkeryd S:2 samt Ödeshögs Äng 2:1. vidare anser Länsstyrelsen att områdena faller under 5 kap 1§ plan- och bygglagen och att det därmed ska vara ett villkor att pröva de framtida exploateringarna genom detaljplan.

Kommentar:

Kommunen instämmer i problematiken kring bebyggelseutveckling utmed Vätternstranden.

Krav på prövning genom detaljplan finns redan angivet i ÖP under rubrik Område för natur, kultur, rekreation och bebyggelse Del 1 Planförslag. Riktlinjer för detaljplanering med därtill följande bygglovhantering finns under respektive utvecklingsområde.

Länsstyrelsen har tagit fram ett fördjupat planeringsunderlag för Vätternstranden "Sammanställning av natur-, kultur- och friluftsvärden längs med Vätternstranden i Ödeshögs kommun" vari områdets värden och lämpligt hänsynstagande beskrivs. För ytterligare information om Vätternstranden hänvisas till det materialet.

Kommentar:

Ovan nämnda finns hänvisat till i ÖP. Syftet är att det skall användas som ett bra underlag för framtida planeringfrågor i kommunen.

Yrkesfisket

Vad gäller riksintresset för yrkesfisket kan tilläggas att signalkräftan är idag den viktigaste fångstarten.

Kommentar:

Synpunkten förs in i ÖP-materialet.

Vindbruk

Länsstyrelsens bedömning är att de ställningstaganden som gjorts i översiktsplanen kring riksintresse vindbruk är acceptabla. Det vill säga att framtida vindkraftsetableringar kan komma till stånd i området under förutsättning att lämplig hänsyn tas till förekommande naturvärden. Området berör ett område av riksintresse för naturvärden(Sättras

myrmarker) vilket utgörs av ett antal odikade våtmarker i ett stort sammanhängande skogsområde. Fiskgjuse häckar i området och även tjäder förekommer.

Kommentar:

Synpunkten överensstämmer med planhandlingarna.

Kommunkationer

Väg

E4 och riksväg 50 utgör riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap 8§ miljöbalken vilket behöver framgå av planhandlingarna. Det är även viktigt att kommunens avsikter för att tillgodose riksintressena redovisas i översiktsplanen. Riksväg 50 kommer så småningom att flyttas till ett nytt läge längs riksväg 32 mellan Mjölby och Motala.

Kommentar:

Ovan inarbetas i handlingarna

I riksintresse begreppet ingår att de mark- och vattenområden som berörs av utpekade vägnät skall skyddas mot åtgärder som påtagligt försvårar tillkomsten av eller utnyttjande av en väganläggning. Det innebär att vägens funktioner skall skyddas avseende; god transportkvalitet och god närhet till andra regioner, god tillgänglighet för samtliga trafikantgrupper som färdas både längs vägen och tvärs vägen, vilket bl.a. innefattar att undvika lokaliseringar som innebär att vägen ger ökade barriäreffekter, god trafiksäkerhet, god hälsa och miljö samt skydd av stads- och landskapsbild och möjlighet att eftersträva en estetisk utformning.

Kommentar:

Synpunkten noteras och inarbetas i planen.

Järnväg

Planering för Götalandsbanan pågår för sträckan Linköping-Borås. Trafikverket har beslutat att förstudien för sträckan Linköping – Borås kan drivas vidare i en järnvägsutredning. Förstudiens utredningsområde har beslutats och avgränsats enligt beslutskartan. Den beslutade korridoren berör en liten del av Ödeshög kommuns sydöstra del vilket bör framgå av planhandlingarna. Bifogad plan över beslutad korridor för Götalandsbanan finns att tillgå från Länsstyrelsen.

Kommentar:

Synpunkten beaktas i ÖP-materialet.

Förorenade områden

Länsstyrelsen ser positivt på att förorenade områden omnämns som en viktig planeringsförutsättning som behöver iaktas när det gäller utvecklingen av Ödeshög och Hästholmen. Länsstyrelsen anser att planförslaget behöver kompletteras med en översiktlig beskrivning av situationen med förorenade områden i kommunen samt riktlinjer för hur förorenade områden ska hanteras i efterföljande beslut som detaljplanering m.m.

Kommentar:

Planmaterialet kompletteras med text om förorenad mark.

Buller

Vägtrafikbuller är en viktig fråga vid planering av nya bostäder. I Ödeshög föreslås förtätning i anslutning till riksväg 50 och E4, vid en framtida planering av dessa områden är det viktigt att säkerställa att riktvärdena för buller klaras. Länsstyrelsen vill upplysa om att bullerinventeringar har utförts gällande det statliga vägnätet vilket utgör ett viktigt planeringsunderlag.

Kommentar:

Planmaterialet kompletteras enligt ovan.

Riskaspekter

Länsstyrelsen anser att en översiktlig beskrivning av förekommande riskfaktorer, vilken ska grundas på kommunens riskanalys och handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor, behöver inarbetas i översiktsplanen. Riskanalysen- och handlingsprogrammet utgör ett viktigt underlag för den fortsatta planeringen i Ödeshög.

Kommentar:

Planmaterialet kompletteras enligt ovan.

Det saknas en redovisning av naturrisker som översvämning, ras-, skred- och erosion. Konsekvenserna av ökade nederbördsmängder till följd av klimatförändringar och dess påverkan på till exempel vatten och avlopp finns inte heller beskrivna. Planhandlingarna behöver kompletteras med en översiktlig bedömning av ovanstående frågor inklusive eventuella åtgärdsbehov.

Kommentar:

Planmaterialet kompletteras enligt ovan.

Mellankommunal samordning

Länsstyrelsens uppfattning är att det är fler frågor än vindkraft som bör samordnas med angränsande kommuner. Mellankommunala intressen som är lämpliga att lyfta fram i översiktsplanen är till exempel kollektivtrafik, gränsöverskridande riksintressen med mera. En samordning av bevarandeinsatser utmed Vätterstanden och kring Tåkern-Omberg är av stor mellankommunal betydelse.

Kommentar:

Planmaterialet kompletteras enligt ovan.

Miljö kvalitetsnormer

Att miljö kvalitetsnormer gäller för vissa fisk- och musselvatten (SFS 2001:554), föroreningar i utomhusluft (förordning 2001:554), omgivningsbuller (SFS 2004:675) samt för yt- och grundvatten framgår av planen. Länsstyrelsen anser att kommunens avsikter för att iaktta gällande miljö kvalitetsnormer (främst miljö kvalitetsnormerna för vatten) på ett tydligare sätt behöver inarbetas som ställningstaganden i översiktsplanen.

Kommentar:

Planmaterialet kompletteras enligt ovan.

Strandskydd

Av översiktplanen ska det enligt 4 kap 1 § plan och bygglagen framgå sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken. Avsikten med LIS-områden är att de ska bidra till landsbygdens utveckling genom sysselsättning och/eller förstärkt underlag för service. Behovet av landsbygdsutveckling ska också vägas mot inverkan på strandskyddets syften. Om behovet av landsbygdsutveckling kan tillgodoses inom flera olika områden ska de områden väljas där inverkan på strandskyddet bedöms blir som minst. I 7 kap 18 e § framgår de grundläggande kriterier som ska vara uppfyllda för att ett LIS område ska kunna pekats ut:

1. är lämpligt för utvecklingen av landsbygden
2. är av ett sådant slag och har en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt
3. endast har en liten betydelse för att tillgodose strandskyddets syften i eller i närheten av tätorter och vid Vättern

I förslaget till översiktplan redovisas flera utvecklingsområde för bebyggelse som ligger i anslutning till kommunens sjöar (Vättern, Visjön, Svarten, Vagnsjön, Bonderydssjön). Länsstyrelsen tolkar, utifrån hur de är redovisade, inte dessa områden som LIS-områden. Länsstyrelsen saknar tillräckliga underlag och motiveringar för utpekandet av dessa som LIS-områden. Motivering till varför just dessa områden har pekats ut och i vilket avseende de är de lämpligaste LIS-områdena saknas. Det saknas också en tydlig avvägning mot inverkan på strandskyddets syften.

Kommentar:

LIS- områden (område för landsbygdsutveckling i strandnära läge)kan vara en ny möjlighet som kommunerna har att bygga i attraktiva lägen vid stränder. Kommunen avser att ha dialog med Ls för att pröva denna möjlighet i de delar som kan komma att omfattas av strandskyddsbestämmelser i bebyggelseutvecklingsområdena. Kommunen har en negativ befolkningsutveckling och försöker vända den trenden genom att skaffa planberedskap för bostadstomter i attraktiva lägen. Utpekade områden för bebyggelseutveckling kring sjöar är valda för att det redan finns samlad bebyggelse vid eller i närheten av sjön. Fortsatt arbete bör innefatta en kommuntäckande inventering av samtliga sjöars strandkvaliteter avseende tillgänglighet för rörligt friluftsliv och allemansrättsligt nyttjande, värden för djur- och växtliv. Statliga medel bör avsättas till kommunen för denna inventering. På så vis har detta mycket viktiga allmänna intresse möjlighet att bedömas. Planhandlingarna kompletteras utifrån ovan.

Planhandlingarna behöver generellt förtydligas kring vad strandskyddslagstiftningen enligt 7 kap miljöbalken innebär. För att det ska vara möjligt att uppföra nya byggnader m.m. inom strandskyddat område krävs att det finns särskilda skäl enligt 7kap 18 c § kap miljöbalken och att strandskyddets syften inte påverkas negativt.

Strandskyddet syftar till att långsiktigt

1. trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och
2. bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Kommentar:

Kapitlet "Kring sjöar" i Del 1 Planförslag förtydligas enligt ovan.

ÖVRIGA ALLMÄNNA INTRESSEN

Vatten

Planering för skydd och nyttjande av vatten blir en allt viktigare fråga för den fysiska planeringen, inte minst genom EU:s ramdirektiv för vatten. Direktivet syftar till att skydda vattentillgångarna som en samhällsresurs och lyfter fram behovet att se helheten i vattensystemet oavsett nyttjande eller administrativa gränser. I MKB:n finns ett informativt avsnitt om vattendirektivet och ett kortfattat avsnitt om vatten finns redovisat i delen planeringsförutsättningar. Länsstyrelsen ser det som önskvärt att frågor kring vattenanvändning och vattenhushållning utvecklas i översiktplanen. Kommunens mål och ställningstagande för olika slags vatten behöver tydliggöras, det är också viktigt att eventuella intressekonflikter identifieras.

Länsstyrelsen vill också uppmärksamma att arbete pågår med att fastställa ett vattenskyddsområde för Vättern som är vattentäkt för Ödeshögs samhälle, Hästholmen, Heda, Stora Åby, Syllestorp samt Rök/Hejla.

Kommentar

Planmaterialet kompletteras enligt ovan.

Jord- och skogsbruk

Länsstyrelsen ser det som positivt att planförslaget redovisar att värdefull jordbruksmark så långt det är möjligt ska användas för jordbruksnäringen samt att odlingslandskapets natur- och kulturvärden så långt som möjligt ska bevaras. Riktlinjerna kan vara till god hjälp för att hushålla med kommunens jordbruksmark som till stor del hör till den mest värdefulla i Sverige. Samtidigt kan ny bebyggelse tillåtas som på olika sätt kan stödja de agrara verksamheterna (t.ex generationsboende, verksamheter och hästhållning). Länsstyrelsen anser att man inför planläggning av ny bostadsbebyggelse bör kartlägga vilken djurhållning som finns i närheten så att inte nya bostadstomter hamnar för nära djurstallar eller beteshagar.

Kommentar:

Synpunkten noteras.

Diversifierade verksamheter

Till begreppet jord- och skogsbruk hör även diversifierade verksamheter som t.ex. olika former av turismtjänster där man erbjuder rekreation och upplevelser. I planen

bör även hänsyn till jord- och skogsbrukets diversifierade verksamheter omnämnas, inte minst vid vindkraftsetablering är detta en viktig aspekt att väga in.

Areella Näringar bör även omfatta en beskrivning av diversifierade verksamheter som kan vara viktig källa till inkomster och sysselsättning.

Hålatedens odlingslandskap med sina höga natur- och kulturvärden knutna till jordbruksnäringen är i sammanhanget viktigt att lyfta fram. Landskapets karaktär här erbjuder stora möjligheter till inkomster och sysselsättning inom diversifierade verksamheter kopplade till jord och skogsbruk.

Kommentar

Synpunkten noteras.

Trafik/kommunikationer

Kollektivtrafik samt gång – och cykeltrafik är som nämns i planen en mycket viktig fråga, inte minst för att nå en hållbar utveckling. Det vore en extra styrka om översiktsplanen även beskriver hur dessa frågor ska säkerställas vid all ny planläggning.

Kommentar

Synpunkten noteras.

Etablering av externhandel som föreslås i planförslaget kan innebära ökade bilresor och därmed en ökad belastning på befintliga trafiksystem. Det är viktigt att se över helheten inklusive trafiklösningar, möjlighet för gång- och cykeltrafik m.m. innan man öppnar upp för externhandel.

Kommentar:

Ny mark för handel diskuteras endast i Backasandsområdet. Området kan inte bedömas som ett externhandelsområde. Området planeras för närvarande i detalj där trafiklösningar är en viktig komponent i planen.

Sociala aspekter

Länsstyrelsen anser att sociala aspekter såsom jämställdhets-, folkhälso- och barnperspektivet behöver lyftas fram på ett tydligare sätt i planen. Det är viktigt att planen får en bred förankring. Det kan till exempel krävas speciella insatser för att barn ska få en aktiv roll i den fysiska planeringen.

Vidare behöver situationen för särskilda grupper såsom funktionshindrade och äldre beskrivas mer ingående. Av planen bör det framgå hur kommunen i sin planering avser att tillgodose behovet av insatser för dessa grupper. Behoven för äldre har kortfattat påtalats i Hästholmen.

Kommentar:

Planmaterialet förtydligas utifrån ovan.

Vad gäller angivelser av rödlistade arter presenteras endast information om fynd i Vätternbranterna. För att undvika missförstånd kan det vara lämpligt att ta bort denna

information från kartorna (eftersom det även förekommer rödlistade arter i andra delar av kommunen).

Ovanstående synpunkt beaktas.

Beskrivningen av rödlistade arter bör med fördel däremot vara kvar, dock bör noteras att det från 2010 gäller en ny rödlista. I och med detta har ett par hotkategorier bytt namn (Missgynnad => Nära hotad, Försvunnen => Nationellt utdöd) och justeringar i arturval har gjorts, se vidare <http://www.artdata.slu.se/rodlista/default.asp>.

Kommentar:

Ovanstående synpunkt beaktas.

Naturresevat

Länsstyrelsen vill upplysa om att Lysings urskogs naturresevat har utvidgats, bifogad karta finns att tillgå hos Länsstyrelsen.

Kommentar:

Synpunkten noteras och samordning med länsstyrelsen kommer ske kring omfattningen. .

Kulturmiljövård

Länsstyrelsen anser att beskrivningen om kulturhistoriska miljöer kan nyanseras och kompletteras. Inom kommunen finns en stor mängd fornlämningsmiljöer och kulturhistoriskt värdefull bebyggelse som är viktig att uppmärksamma i bevarandearbetet. Översiktplanen bör kompletteras med precisering av kommunens ambition för säkerställande av dessa miljöer, till exempel genom rekommendationer om skydd i detaljplaner.

I samband med planläggning och exploateringsåtgärder är det viktigt att arkeologiska utredningar mm enligt kulturminneslagen görs i god tid innan projekten ska genomföras. Detta bör förtydligas i planen.

Kommentar:

Texten förs in i ÖP.

KML -Byggnadsminnen

Länsstyrelsen vill understryka att Ödeshögs kommun har två byggnadsminnen; Ellen Keys strand samt Stora Broby lilla kvarn, vilket bör framgå av planen.

Kommentar:

ÖP kompletteras utifrån ovanstående.

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) / Övriga konsekvenser

Länsstyrelsen anser att MKB gör en bra genomgång av relevant miljöaspekter och det är positivt att en genomgång görs av hur planförslaget påverkar möjligheten att nå miljömålen. Slutsatsen är att planförslaget inte försvårar möjligheten att nå ett enda miljömål vilket Länsstyrelsen dock ställer sig frågande inför. Planförslaget redovisar, enligt Länsstyrelsens bedömning, flera förslag som kan komma att påverka miljömålen negativt. Föreslagen ny bebyggelse och omledning av trafik kan till exempel komma att påverka värdefulla naturområden, mer spridd bebyggelse kan ge upphov till mer transporter osv. Länsstyrelsen anser att

miljökonsekvensbeskrivningen och analysen av hur miljömålen kan komma att påverkas behöver ses över.

Kommentar:

Genom att planen revideras och förtydligas innebär det en mindre påverkan som är godtagbar utifrån ovanstående.

Angående föreslagna bebyggelseområden vid Vätternstranden så saknas det en sammantagen konsekvensbedömning. Länsstyrelsen anser att en analys behöver göras över vad exploateringarna sammantaget kan komma att få för konsekvenser för natur-, kultur- och friluftsvärden samt för landskapsbilden längs med Vätternstranden. Även aspekter som trafiklösningar, VA- lösningar med mera är relevant att belysa närmare.

Kommentar:

Efterfrågad sammantagen konsekvensbedömning är inte lämplig att fullt ut utföra innan bebyggelseutvecklingen preciserats t.ex i detaljplan. Synpunkten noteras. Dock kompletteras handlingarna översiktligt enligt ovan.

Bedömning av andra aspekter än de som avser miljö, särskilt samhällsekonomiska och sociala, bör sammanfattas i en särskild konsekvensanalys.

Kommentar:

Synpunkten noteras.

Områden för hästboende

Det är värdefullt att kommunen har identifierat några platser som kan ge möjligheter för hästboende. Som delvis lyfts fram i planförslaget finns det anledning att fördjupa studierna kring detta tema och då närmare precisera förutsättningar och behov. Det är då inte bara viktigt att hitta ändamålsenliga platser för stallen utan också för rastfällor, beteshagar och ridleder.

Kommentar:

Synpunkten noteras.

Vindkraft

Det är bra om avsnittet om vindkraft tar upp betydelsen av förankring hos de närboende och verksamma i bygden. Man kan hävda att etablering av en vindkraftsanläggning tar utrymme från en hel bygd, både landskapsbildsmässigt och när det gäller möjligheter för ytterligare anläggningar. Om en etablering krävs för att tillgodose angelägna allmänna intressen är det viktigt att den som lider ekonomisk skada är tillförsäkrad rimlig ersättning.

Kommentar:

Avsnittet om vindkraft redigeras och hänvisar till pågående programarbete parallellt med översiktsplanen för kommunen. Kommunen delar inte synen på att "etablering av en vindkraftsanläggning tar utrymme för en hel bygd". Om en vindkraftsanläggning behövs för "att tillgodose allmänna intressen" t.ex riksintresse förutsätts att staten utdelar rimlig ersättning enligt framförd synpunkt från länsstyrelsen. Uppförande av vindkraft inom riksintresseområdet för vindkraft kan alltså innebära ersättningsanspråk på staten.

Under riktlinjer - bebyggelse (sid 24, planförslag) är det otydligt vilket avstånd som kommunen anser bör gälla mellan vindkraftverk och bostads- och fritidshus.

Kommentar:

Synpunkten behandlas i vindkraftprogrammet.

Länsstyrelsen har i bilaga lämnat underlag för Riksintresset Omberg - Tåkernområdet [KE1-7].

Kommentar:

ÖP kompletteras med ovanstående bilaga.

Trafikverket

Enligt skrivelse 2010-05-19.

Övergripande

Ödeshög har en stor potential vad gäller turism, bland annat pågår ett projekt att omvandla den befintliga riksväg 50 till en turistväg. Detta sker i samband med att riksväg 50 flyttas till stråket Mjölby-Motala. Detta turistprojekt kan ge kommunen chans till många synergieffekter men det ställer samtidigt krav på en viss planeringsberedskap framför allt i översiktsplanen.

Kommentar:

Väg 50 finns säkrad som en riksväg i ÖP. Planeringsarbete för Ödeshögs och Hästholmens tätorter pågår. Kommunen ser fram mot en intressant dialog med Trafikverket i det fortsatta arbetet med turistprojektet. Se även kommentar under länsstyrelsen ovan. .

I översiktsplanen behandlas önskemål om olika förbifarter runt Ödeshögs tätort både norr om samt söder om. Trafikverket ser de olika behov som finns men om förbifarterna enbart skall avlasta tätorten från tung trafik så är det svårt att i dagsläget prioritera dessa eftersom trafikvolymerna idag är ringa jämför med många andra tätorter i Östergötland som saknar förbifarter. Men trafikverket har full förståelse för att man i den aktuella översiktsplanen vill behålla handlingsutrymmet om förutsättningarna skulle ändras.

Kommentar:

Med anledning av väg E4:s problem med stopp av olika skäl är det ett synnerligen stort behov, inte bara ett önskemål, av reservväg som alternativ till att bli stående i timslånga fordonsköer. Det är orimligt att trafikstockningar på E4 skall leda till att Ödeshögs tätort belastas med konsekvenserna av trafikstopp på riksvägnätet och därmed följande olycksrisker. Problem som uppstår inom riksintresset E4 innebär att huvudmannskapet får ta dessa konsekvenser ekonomiskt och genomförande av åtgärder. Statliga medel måste anslås snarast för ovan redovisade problematik.

Kollektivtrafik samt gång- och cykeltrafik är som nämns i översiktsplanen mycket viktiga områden för att nå en långsiktigt hållbar utveckling. Detta är viktiga frågor i samband med all planläggning och Trafikverket anser att det är extra viktigt att dessa frågor fördjupas i samband med nya detaljplaner. Det vore en extra styrka om

kommunen i översiktsplanen beskriver hur dessa frågor skall säkerställas vid ny planläggning.

Kommentar:

Synpunkten anses tillgodosedd i ÖP-materialet. T.ex vid detaljplaneläggning.

Vägtrafikbuller är en viktig fråga både vid planering av nya bostäder men även i befintliga miljöer. Tidigare Vägverket numera Trafikverket har utfört inventeringar gällande det statliga vägnätet men det är viktigt att även kommunen inventerar det kommunala vägnätet. En inventering av det kommunala vägnätet blir ett viktigt planeringsunderlag dels för att kunna utföra åtgärder men även i de situationer där det planeras förtätning av befintlig bebyggelse.

Kommentar:

Synpunkten kompletteras i planhandlingarna.

Turistprojektet, omvandling riksvägen 50.

Tätorten Ödeshög samt de norra delarna av kommunen kommer att påverkas när den befintliga riksväg 50 flyttas till ett nytt läge längs riksväg 32 mellan Mjölby-Motala. Trafikverket driver och har drivit ett turistprojekt tillsammans med kommunerna längs den gamla riksväg 50 samt regionförbundet. Målsättningen är att se över hur den gamla riksvägen kan omvandlas från en transportkorridor till ett turiststråk!

Bakgrunden är även att det kan behövas fysiska åtgärder(ombyggnad av vägen) för att tydliggöra att detta är ej längre ett lämpligt stråk för tung trafik. Ambitionen hos de parter som är med i projektet är att de behov som finns att fysiskt ändra vägen om möjligt ska samordnas med de olika turistintressen som finns längs det aktuella stråket. Trafikverket ser det som en viktig fråga att även i översiktsplanen redovisa hur kommunen drar nytta av dessa nya planeringsförutsättningar.

Kommentar:

Väg 50 finns säkrad som en riksväg i ÖP. Planeringsarbete för Ödeshögs och Hästholmens tätorter pågår. Kommunen ser fram mot en intressant dialog med Trafikverket i det fortsatta arbetet. Planhandlingarna kompletteras med upplysning om pågående projekt enligt ovan.

Extern handel

I förslaget till översiktsplan medges handel även i Backasandsområdet, Trafikverket anser att det är viktigt att fundera igenom de långsiktiga konsekvenserna av att tillåta externhandel inom kommunen. Som exempel kan nämnas Linköping och Norrköping som båda har öppnat stora externhandelområden vilka tydligt har påverkat resmönstret negativt. I en vision mot ett långsiktigt hållbart samhälle skall biltrafiken minska och kollektivtrafik och gång- och cykeltrafiken öka.

I Linköping har utbyggnad av externhandel på Tornbyområdet med bland annat Ikanohuset som drivmotor inneburit stora belastningar på befintligt trafiksystem. Detta har medfört en stor ökning av biltrafik vilket inneburit kostnadskrävande ombyggnader av vägnätet. I en studie av hushållens inköpsresor i samband med att externhandeln byggdes ut i Linköping konstaterades att externhandeln tog en tredjedel av dagligvaruinköpen. Bilresorna för inköp av dagligvaror ökade som en följd av etableringen med 450 000 mil per år inom Linköpings tätortsbebyggelse.

(T.Svensson, Dagligvaruhandelns utformning och miljö. 1998 Diss. Linköpings Universitet.)

Trafikverket anser att det är viktigt att se till helheten innan kommunen beslutar angående att öppna upp möjligheterna för extern handel.

Kommentar:

ÖP redovisar inget särskilt externhandelsområde.

Att jämföra Ödeshögs kommun med Norrköping och Linköping vad gäller konsekvenser av resor för inköp framstår som orealistiskt.

Ny bebyggelse

Tätorten Ödeshög kommer enligt översiktsplanen att utvecklas med bostäder västerut samt verksamheter österut längs väg E4. trafikverket ser positivt på dessa utvecklingsplaner men det är samtidigt viktigt att se riksintresset väg E4 i denna utveckling. Riksintresset ger möjlighet för logistikverksamhet men ställer samtidigt krav på att ny verksamhet anpassas till riksintresset så att riksintresset ej påverkas negativt.

I riksintressebegreppet ingår att de mark- och vattenområden som berörs av utpekade vägnät skall skyddas mot åtgärder som påtagligt försvårar tillkomsten av eller utnyttjande av en väganläggning. Det innebär att vägens funktioner skall skyddas avseende:

- God transportkvalitet och god nåbarhet till andra regioner.
- God tillgänglighet för samtliga trafikanter som färdas både längs vägen och tvärs vägen, vilket bl.a. innefattar att undvika lokaliseringar som innebär att vägen ger ökade barriäreffekter.
- God trafiksäkerhet.
- God hälsa och miljö samt skydd av stads- och landskapsbild och möjlighet att eftersträva en estetisk utformning.

Kommentar:

Riksintresse för väg E4 har beaktats vid planering av verksamheter längs E4 i Backasandsområdet. För att undvika köbildningar kommer infarten till området från väg 50 att ges ökad kapacitet. Detaljplanearbete pågår. Delar av text ovan införs i planhandlingarna.

Den planerade utbyggnaden av övriga befintliga tätorter, dvs. Hästholmen, Trehörns, Boet, Heda, Rök-Hejla och Svanhals, med ytterligare bostäder medför att viktiga frågor gällande bebyggelsen placering aktualiseras. I samband med ny bebyggelse är det viktigt att ej medvetet bygga in nya trafiksäkerhetsbrister. Till exempel kan det vara tilltalande att så långt som möjligt utnyttja befintlig infrastruktur för att försörja nya bostäder men med erfarenhet av den bebyggelse som utförts som så kallad randbebyggelse bygger man in en upplevd otrygghet gällande trafiksäkerhet för dem som förvärvar dessa bostäder. Det är även klart olyckligt när den nya bebyggelsen utförs på andra sidan länsvägen eftersom det medför behov av att nå service, skola, m.m. som finns på andra sidan vägen. Trafikverket inbjuder till en dialog i tidigt skede för att tillsammans med kommunen nå så bra lösningar som möjligt.

Kommentar:

Kommunen har aldrig och kommer aldrig att medvetet bygga in trafiksäkerhetsbrister.

Kommunen välkomnar en dialog med Trafikverket i det fortsatta planeringsarbetet i dessa frågor.

Översiktsplanen redovisar även ett antal sjöar samt ett antal områden längs Vätternstranden som lämpliga för bostadsbebyggelse. Trafikverket anser att i samband med dessa områden är det viktigt att se över hur dessa områden skall kunna ges en bra matning med gång- och cykel- samt kollektivtrafik. I arbetet med långsiktigt hållbar transportförsörjning är det gång- och cykeltrafik samt kollektivtrafik som är grundstenar till att planlägga nya bostadsområden.

Kommentar:

Synpunkten noteras för Vätternstranden.

Försvarsmakten
20.

Enligt skrivelse 2010-04-

Försvarsmakten har inget att erinra i rubricerade ärende.

Kommentar: Synpunkten noteras.

Östergötlands Länsmuseum

Enligt skrivelse ankom 2010-06-07.

Östergötlands Länsmuseum (här ÖL) ser framhållandet av kulturvärdena som positivt.

Vad det gäller utarbetandet av detaljplaner för varje enskilt projekt menar ÖL att man bör göra en samlad utredning för området. Annars finns risk att de separata projekten samlat innebär en större påverkan än vad som framgår för varje projekt i sig.

Kommentar: Ovanstående beaktas i samband med fördjupade studier såsom detaljplanearbete. Om ytterligare inventering avses bör statliga medel tillsättas.

ÖL saknar motivering för hur man valt ut de föreslagna utvecklingsområdena inom Vätternstranden, vilket gör det svårt att bedöma om de valda områdena är de bäst lämpade.

Kommentar: Områdena redovisar var det finns intresse kring bebyggelse samt kommunens syn var det kan finnas en möjlighet att genomföra och pröva bebyggelse genom exempelvis detaljplan.

Generellt behöver planen kompletteras med en referenslista där man kan se vilket underlagsmaterial, inventeringar, utredningar m.m. som man använt sig av och som man hänvisar till.

Kommentar: Synpunkten noteras.

ÖL anser att planen behöver trycka mer på förekomsten av fornlämningar och kravet på utredningar innan exploatering. Stora delar av kommunen ligger inom ett av Sveriges rikaste fornlämningsområden, något som bör beaktas i det fortsatta planeringsarbetet. Planen bör också tydligare beskriva vad som utgör riksintresset gällande kulturmiljön.

***Kommentar:** Översiktsplanen kompletteras i tillämpliga delar utifrån ovanstående. Riksintresse för kulturvård finns tillräckligt redovisat.*

ÖL menar att kyrkomiljöerna i Stora Åby och Västra Tollstad behöver lyftas fram, som annars lätt försvinner då de ingår i samma område som Ödeshög och Hästholmen. Vid beskrivningen av Rök – Hejla bör fokus läggas vid kyrkomiljön i Rök och vid kyrkan som är en av de bäst bevarade empirekyrkorna i landet.

***Kommentar:** Översiktsplanen kompletteras i tillämpliga delar utifrån ovanstående.*

ÖL anser att den separata kartan med planeringsförutsättningar är mycket innehållsrik men något svåräst. Den kunde därför kompletteras med kartor för respektive intresse.

***Kommentar:** Översiktsplanens del med planeringsförutsättningar (text) innehåller en mängd kartor för respektive intresse. Den separata kartan ÖL talar om är endast en samlad bild av flera intressen.*

Vattenmyndigheten Södra Östersjön

Enligt skrivelse 2010-04-26.

Vattenmyndigheten väljer att inte besvara remissen, utan hänvisar till respektive länsstyrelse.

***Kommentar:** Synpunkten noteras.*

Barn- och Utbildningsnämnden:

Enligt skrivelse 2010-05-24.

Allmänt

I översiktsplanen har inbakats vindkraftsplanen och kommunens policy för denna verksamhet. I tidigare information från kommunen skulle vindkraftsplanen utgöra ett eget dokument. Denna är nu en del av översiktsplanen. Detta får till följd att man nu måste ta ställning till både översiktsplanens användningsområden för mark och vattenområden, samtidigt som man ska ta ställning för var vindkraft ska placeras i kommunen. Vi finner detta anmärkningsvärt.

***Kommentar:** Vindkraftsprogrammet kommer att tas i Kommunfullmäktige samtidigt med ÖP. Det är naturligt att se sambandet mellan översiktsplanens intentioner med vindkraft. Således behöver vindkraft omnämnas i översiktsplanen.*

Vi saknar redogörelse för hur man ämnar arbeta med barnperspektivet i den fysiska planeringen när det gäller att skapa ökad trygghet i områden där barn ofta vistas och rör sig. Det kan dels handla om insatser som begränsar biltrafiken, men bör i huvudsak handla om att planera så att det finns cykel- eller gångbanor till platser som är viktiga för barnen, till exempel kring skolor, daghem/fritidshem, ungdomsgårdar, bad, idrotts- och lekplatser, kiosken med mera.

Kommentar: ÖP tar upp riktlinjer för bra och säkra vägar för barn under rubrik *Kommunikationer och driver frågan vidare i det fortsatta planeringsarbetet.*

Planerad Tätortsutvidgning Ödeshög sid. 29-31

Vi finner det mycket angeläget att kommunen genomför omläggningen snarast möjligt i det som samrådshandlingen har som riktlinjer för Ödeshög ”Led om tung trafik västerifrån på Grännavägen till Fabriksvägen istället för genom centrum”.

Vår motivering:

Tung trafik som leds via Grännavägen Storgatan Mjölbyvägen är ett stort olyckshot framförallt för våra skolbarn som finns i Ödeshögs centrum. Både dagis och Fridtjuv Berg skolan gränsar till Storgatan. Vid korsningen Storgatan -Tranåsvägen har många av våra yngsta barn dagligen sin väg till och från skolan. Här har skolan på eget initiativ under många år använt sig av egna utbildade skolpoliser för att skydda barnen från de faror trafiken utgör.

Vi finner det också mycket angeläget att kommunen genomför omläggningen snarast möjligt i det som samrådshandlingen har som riktlinjer för Ödeshög, ” Led om tung trafik från Tranåsvägen via ny vägförbindelse söder om Östgötaporten.

Vår motivering:

Tung trafik som leds via Tranåsvägen ut genom centrala Ödeshög, Grännavägen Storgatan Mjölbyvägen är ett stort olyckshot mot framförallt för våra skolbarn som finns i Ödeshögs centrum. Både dagis, fritids och Fridtjuv Berg skolan gränsar till Storgatan, just vid korsningen till Tranåsvägen. Vid denna korsning, vilken kan betraktas som en av de farligaste i centrum har våra yngsta barn dagligen sin väg till och från skolan. Här har skolan på eget initiativ under många år använt sig av egna utbildade skolpoliser för att skydda barnen från de faror trafiken utgör.

Kommentar: *Kommunen har för avsikt att driva ovanstående frågor till genomförande.*

Vi ställer oss tveksamma till planerna om att bygga ytterligare nya bostäder söder om Ödeshögs IK:s idrottsanläggning. Redan idag klagar grannar över användningen av högtalaranläggningen hos ÖIK när träningar och matcher spelas. Vi ser att området ska användas ytterst restriktivt. Det samma gäller förtätningsområdet i nära anslutning till motorbanan.

Kommentar: *Synpunkten noteras och kommer att tas upp vid planläggning av förtätningsområden.*

Planerad Tätortsutvidgning Hästholmen sid. 32-35

Hamngatan är Hästholmens genomfartsled från R50, genom hela orten och ner till hamnen. Sträckningen torde historiskt hänga ihop med hur Hästholmen en gång i tiden formades av sjöfartsnäringen på Vättern. Utmed gatan har senare vuxit upp verksamheter som socialt hänger ihop med befolkningsutvecklingen på orten. I slutändan av gatan, strax innan hamnen finns idag både en uppbyggd större lekplats samt en badplats direkt placerad utmed genomfartsleden. Hastigheten strax innan hamnen är begränsad till 30km.

Vi finner idag att Hamngatans sträckning i passagen strax före lekplats och badplats ner mot hamnen är en direkt trafiksäkerhetsmässig fara och borde snarast få en annan dragning. Vi föreslår istället att gamla järnvägsspårets dragning borde byggas ut och göras om till en ny Hamngata.

Kommentar:

Trots att nyttotrafiken till hamnen för länge sedan är avslutad så rör sig ca 75000 personer årligen i hamnområdet, främst fritidsfiskare och turister. Högsäsongen är sommartid, men även vintertid. Under sommarsäsong sker sjösättning och upptagning av båtar både från tyngre lastbilar, kran och båtramp. Trafikeringen är då omfattande av tunga fordon förbi både lekplats och badplats. Detta är riskfyllt, ur trafiksäkerhets- och miljösynpunkt. Det är mycket angeläget att genomföra en omläggning av trafiken ner till hamnen. Planering för utveckling av Hästholmen pågår och synpunkten beaktas i det fortsatta arbetet.

Socialnämnden:

Enligt skrivelse 2010-05-19.

Vi uttrycker stor oro för Telias nedmontering av telenät på landsbygden. Detta påverkar särskilt äldres och funktionshindrades möjligheter till kvarboende, eftersom såväl larm som telekommunikation försvåras eller omöjliggörs. På sidan 19 (del 1) anser vi därför att det bör stå "Säkra förutsättningarna för tele-kommunikation på landsbygden (sista meningen i översta rutan).

Kommentar: Ordvalet i planen är avsett att ge samma resultat som Socialnämnden efterfrågar.

Vi vill poängtera behovet av seniorboende och rekreativmiljöer i Ödeshögs tätort. På sidan 29 (del 1) i stycket om "Förtätning" vill vi därför lägga till "Därvid särskilt beakta behovet av boende med god tillgänglighet för äldre och funktionshindrade. Miljön inom Klockaregårdsängen (förutvarande campingen) och Hembygdsgården är viktiga miljöer för rekreation för hela centralorten och dess besökare och bör därför behålla sin nuvarande karaktär".

Kommentar: Många grupper med särskilda intressen skall tillgodoses och formuleringarna hålls generella i meningen att omfatta alla så att ingen känner sig bortglömd.

Synpunkten kring rekreation tas emot och kommer beaktas i fördjupad planering för tätorten.

På sidan 35, i rutan Riktlinjer, femte stycket bör stå "Planera för trygghets- och seniorboende i Hästholmen".

Kommentar: Synpunkten beaktas.

Miljö- och byggnämnden, Ödeshögs kommun **Enligt skrivelse 2010-05-17.**

Synpunkter i avsnitt – vindkraften – kommunens policy, under rubriken riktlinjer/bebyggelse. .

Kommentar: Hänvisar här till program för vindkraft.

Tranås kommun **Enligt skrivelse inkom 2010-06-03.**

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att ej ha någon erinran gentemot förslaget.

Kommentar: Synpunkten noteras.

Stadsbyggnadsnämnden, Jönköpings kommun **Enligt skrivelse 2010-05-20.**

Jönköpings kommun har ingen erinran mot samrådsversionen.

Kommentar: Synpunkten noteras.

Byggnads- och räddningsnämnden
Mjölby kommun **Enligt skrivelse 2010-05-17.**

Mjölby kommun har tagit del av planförslaget och ser positivt på anslaget om att Ödeshög blir en växande kommun genom planberedskap och bibehållande av värdefulla områden.

Även Mjölby kommun önskar samråda i kommunövergripande frågor och anser att nuvarande samverkan är god. Mjölby kommer inom kort att samråda ett eget förslag till ÖP i juni 2010 och tycker att det kunde vara värdefullt att i samband med dessa samråd hålla ett informellt möte för utbyte av erfarenheter och uppföljning av ÖP-arbetet, samt diskutera regionala anslag och anspråk.

Kommentar: Synpunkten noteras.

Flera närliggande kommuner arbetar med nya vindkraftplaner och Mjölby kommun har i samrådsyttrande 2009-08-21 poängterat att det vore en fördel om dessa kommuner gemensamt kunde enas om vissa riktlinjer för att åstadkomma tydlighet för såväl medborgare som i det kommunala samarbetet. Mjölby kommun vidhåller tidigare ståndpunkter om vikten av att enas om lika avstånd mellan grupper av verk, samsyn kring riksintresseområdet i nordost, samt att fortsätta hålla tidiga mellankommunala samråd.

Kommentar: Synpunkten noteras.

Vadstena kommun

Enligt skrivelse 2010-05-19.

Vadstena kommun avstår från att yttra sig i ärendet gällande - "Samråd-framtid Ödeshögs kommun-översiktsplan 2010-2030".

Kommentar: Synpunkten noteras.

Hjo kommun

Enligt skrivelse 2010-05-11.

Kommunstyrelsen beslutar att inte inkomma med några synpunkter mot planförslaget.

Kommentar: Synpunkten noteras.

**Polismyndigheten i Östergötlands län,
Närpolisens Mjölby:**

Enligt skrivelse 2010-05-17.

Polismyndigheten ser inledningsvis positivt på att vi erbjudits möjlighet att yttra oss och komma med synpunkter. Polismyndigheten har följande synpunkter:

Del 1.

- Bra att planen(sid 10) med flera ställen framhäver farorna med allt farligt gods som transporteras genom Ödeshögs kommun.
- Bra att planen(sid 16) förespråkar omledning av trafiken och speciellt den tunga trafiken från Ödeshögs centrum. Borde kanske kompletteras med att Lv 918 genom Ödeshögs tätort delvis måste byggas om. Detta för att genomfartstrafiken inte ska fortsätta att åka igenom Ödeshögs centrum. Kan detta kombineras med ombyggnad av korsningen Nygatan/Storgatan och hastighetsdämpande åtgärder enligt nästa punkt?
- Biltrafik(sid 16) borde kompletteras med att Ödeshögs kommun har för avsikt att med hjälp av hastighetssänkande åtgärder nedbringa hastigheten i Ödeshögs centrum och speciellt inom zonen med 30 km/tim. Detta skulle sannolikt även minska okynnesåkningen /buskörningen i Ödeshögs centrum. Hastighetszonen med 30 km/tim omfattar också ett för stort område och detta borde i framtiden kunna minskas.

Gällande kollektivtrafiken(sid17) framhålls mycket riktigt det viktiga i att busshållplatser byggs på "säkra" platser. Det borde också framhållas i planen, att en del befintliga trafikfarliga busshållplatser i framtiden byggs om för att öka trafiksäkerheten.

Kommentar: Synpunkterna tas emot och kommer beaktas i fördjupad planering för tätorten.

- Med "gamla riksettan"(sid 30 och 13) avses väl Lv 918?

Kommentar: Sidorna 30 och 13 kompletteras med beteckning Lv 918.

Del 3.

- Sid 26. Framgår felaktigt att den skyltade hastigheten är 70 km/tim mellan Omberg och Motala.

Kommentar: Ändras till 90 km/h.

- Sid 26. Tranåsvägens utformning och att den delvis förbättrats gör att vägsträckan borde vara huvudled hela vägen mellan Ödeshög och Tranås. Den absoluta merparten av dem som färdas sträckan tror nämligen att de kör på huvudled. Av trafiksäkerhetsskäl borde aktuell väg i framtiden göras om till huvudled.

-
Kommentar: Text förs in under Kommunikationer, biltrafik i Del 1 Planförslag. "Önskemål finns från Polismyndigheten i Östergötland, Näpo Mjölby att Tranåsvägen, lv 503 skall vara huvudled."

Polismyndigheten ser positivt på, om ovan synpunkter inarbetas i kommande översiktsplan och att de förhoppningsvis efterhand verkställs.

Polismyndigheten önskar även, att det i översiktsplanen framgår att Ödeshögs kommun eftersträvar att invånarna i Ödeshögs kommun ska uppleva kommunen som en trygg kommun. Det bör framgå vilket brottsförebyggande arbete som pågår inom Ödeshögs kommun och dess framtida inriktning. Det bör även framgå, att Ödeshögs kommun anser det viktigt med trygghetsskapande åtgärder och att detta finns med redan vid planeringen av framtida byggnation. Likaså att befintlig bebyggelse görs tryggare genom bättre utomhusbelysning, klippning av skymmande vegetation, trafikregleringar m.m.

Kommentar: Synpunkten beaktas i fördjupad planering för tätorten.

Vattenfall Eldistribution AB

Enligt skrivelse 2010-05-26.

Vattenfall Eldistribution AB, Vattenfall har anläggningar inom kommunen, transformatorstationer, luftledningar, kablar mm. Allt från spänningsnivån 0,4 kV upp till 130 kV.

Enligt gällande Starkströmsföreskrifter skall säkerhetsavståndet till byggnad från spänningsförande ledare vara minst 5 m från den yttersta fasen för en 40 kV ledning och minst 10 m för en 130 kV ledning. På grund av den allmänna opinionen tillämpas den av myndigheterna rekommenderade

försiktighetsprincipen. Det övergripande syftet med denna är att på sikt reducera exponeringen för magnetfält i vår omgivning för att minska risken för att människor eventuellt skadas. "När det gäller nya anläggningar och byggnader bör man redan vid planeringen sträva efter att placera dessa så att exponeringen begränsas". Ur "Allmänna intressens behandling i översiktsplanen" Boverket.

Som områdes- och linjekoncessionär i stora delar av Ödeshögs kommun är Vattenfall Eldistribution AB skyldig att ansluta de som så önskar. Det följer av ellagen. För att en nyanslutning av produktion ska bli av, förutsätter det att exploatören är villig att ta kostnaden för nyanslutningen.

Nu gällande krav vid anslutning av vindkraftsproduktion intill luftledning på högspänningsnivå är att minsta horisontella avstånd mellan vindkraftverk och luftledningen bör vara 200 meter.

Om det behövs någon förändring på Vattenfalls anläggningar står exploatören för kostnaden. Arbete beställs minst 12 månader innan arbetets start hos Kundtjänst på telefon 020-821000.

***Kommentar:** Synpunkten noteras.*

På sidan 26(dell) under kapitlet Säkerhet – Kraftledningar finns en skrivning enligt följande: Magnetnivån rakt över kablar bör understiga 0,4 u T, det riktvärde som används vid bostäder. Där vill Vattenfall påpeka: För normal markkabelförläggning går inte ett sådant krav att uppfylla.

***Kommentar:** Texten ovan i planhandlingen tas bort i och med att kravet inte går att uppfylla.*

Under förutsättning att Starkströmsföreskrifterna följs angående säkerhetsavstånd till byggnad så tillstyrker Vattenfall översiktsplanen.

***Kommentar:** Synpunkten noteras.*

Teracom AB

Enligt skrivelse 2010-05-10.

Teracom har givits möjlighet att yttra sig över en vindkraftpark inom kommunen. Teracom ser positivt på utbyggnaden av vindkraft i Sverige. Men det kan i vissa fall uppstå konflikter mellan vindkraftverkens placering och befintliga radiokommunikation. Den radiokommunikation som Teracom svarar för är bland annat utsändning av radio och TV till allmänheten samt överföring av digital information i ett landsomfattande radiolänknät.

- För att Teracom ska kunna bedöma ett vindkraftverks eventuella påverkan på radiokommunikationen måste bland annat verkets position finnas. Dessa uppgifter saknas i samrådshandlingarna varför Teracom inte kan uttala sig om vindkraftverk kan komma att störa

radiokommunikationen. För närvarande finns det inga radiokommunikationsanläggningar i området.

I samband med att respektive vindkraftverks positioner har bestämts förutsätter Teracom att koordinering görs via Teracom's webb med adress www.teracom.se och klicka på "Vindkraft" under rubriken "Om Teracom & Kontaktinfo".

Rättelse 2010-05-12:

Budskapet är att koordinering ska ske när vindkraftverkens positioner är bestämda.

Kommentar: Synpunkterna noteras.

Socialdemokraterna i Ödeshög

Enligt skrivelse 2010-05-31.

Vi socialdemokrater anser att hela kommunen ska leva och därför avger vi följande:

- att det ska finnas trygghetsboende i hela kommunen
- att vi utvecklar cykelvägnätet
- att kommunikationer fungerar i hela kommunen

Kommentar: Planen kompletteras angående trygghetsboende. Planen belyser vikten av framtida cykelvägnätet liksom kommunikationer.

Annars tycker vi att planen är väl genomtänkt, men det som förvånar oss är att man har skrivit i detalj kring vindkraft, då en översiktsplan inte ska vara detaljerad.

Kommentar: Delar av vindkraftsprogrammet har infogats i översiktsplanen för att se sambandet med övrig planering. Vindkraftavsnittet reduceras nu till information om att ett program utarbetas parallellt med översiktsplanen och avses beslutas samtidigt med översiktsplanen.

Ödeshögs Partiet

Enligt skrivelse 2010-05-31.

Allmänt

I översiktsplanen har inbakats vindkraftsplanen och kommunens policy för denna verksamhet. Vi anser principiellt att detta är felaktigt. Planen bör endast omfatta de dokument som berör de allmänna intressena och de miljö- och riskfaktorer som bör beaktas vid beslut om användningsområdena för mark och vattenområden. I tidigare information från kommunen skulle vindkraftsplanen utgöra ett eget dokument.

Kommentar: Se svar ovan.

I översiktsplanens förslag till beslut sid 68 förslås behov av fördjupningar. Vi är inte fullt tillfreds med vad som är avsikten och vad som menas med dessa förslag till fördjupningar.

Kommentar: *Översiktsplanen redovisar olika områden samt ämnesområden översiktligt. Vissa områden behöver mer ingående studeras. Detta skall göras genom program, områdesbestämmelser eller detaljplaner i fortsatt arbete. Planberedskap skall finnas för att möta framtida utveckling i kommunen. Därför föreslås behov av fördjupningar/fördjupade studier som behöver göras i efterföljande arbeten när översiktsplanen godkänts.*

Vindkraft

Ödeshögs Partiet anser att föreliggande skrivning om vindkraft i översiktsplanen måste styras av beslut inom gällande lagstiftning. Vi anser inte att vindkraftverk får placeras på platser där de har stor inverkan på livsmiljö, människor, djur/natur och kulturmiljö.

Kommentar: *Kommunens bedömning är att vindkraftsprogrammet är utformat utifrån ovan skrivet.*

Ödeshögs Partiet anser att hela området kring Ödeshögssorten Brodderyd, Kronberga, Granliden, Visjön och Stora Åby gatan ska undantas från etablering av vindkraft. Vi anser det också nödvändigt att utveckla sakägarbegreppet då de verk som eventuellt blir aktuella i skogsbygden troligen blir högre än verk i öppen terräng.

Tredje part bör inte drabbas vid en etablering. Ödeshögs Partier anser att risken för värdeminskning på fastigheter och mark måste vägas in i konsekvensbeskrivningen. Drabbade fastigheter ska ersättas ekonomiskt. Bullret får aldrig överstiga 35 dB vid bostad och fastighetsgräns. I utvecklingsområden, vid sjöar, tysta områden, naturreservat och Natura 2000-områden får bullret aldrig överstiga 35 dB. Om motståndet från ortsbefolkningen vid någon etablering är stort så anser vi att etableringstillstånd ej skall medges. En landskapsanalys skall följa alla beslut gällande etablering.

Kommentar: *Synpunkten behandlas i programmet för vindkraft.*

Teknisk försörjning

Ödeshögs Partiet instämmer i riktlinjerna för en strategi utförs för vatten och avloppsnätets utbyggnadsbehov. Grundvattenskyddet måste ges hög prioritet. Alla boende i kommunen borde ha tillgång till bra kommunalt vatten i framtiden. Vi vill yrka på att det gamla ledningsnätet i centrum läggs in i ÖP för att snarast bytas ut i syfte att trygga vattenförsörjningen.

Kommentar: *Synpunkten noteras.*

Turism, rekreation och fritid

Genom EU:s vattendirektiv har Sverige åtagit sig ett ansvar gentemot EU och övriga internationella samarbetspartners. Ödeshögs kommun har i sin nu gällande ÖP antagit en viljeriktning för hur vattenvården skall hanteras, denna saknas dock i förslaget till ny ÖP. Vi yrkar därför på att dessa tas med även i den nya planen.

Kommentar: *Översiktsplanen kompletteras i tillämpliga delar utifrån ovanstående.*

I den kommunala nuvarande översiktsplanen konstateras turismen som växande näring och förväntas bli en av basnäringarna i kommunen. Ödeshögs Partiet instämmer till fullo i detta antagande och anser också att det är angeläget att ta med de generationsmål som finns för Vättern, vilket har till syfte att säkerställa Vätterns ekologiska system.

Kommentar: *Översiktsplanen kompletteras med att det finns generationsmål för Vättern. Dessa finns bl a medtaget i "Vattenvårdsplan för Vättern 2006-2012, rapport nr 91 från Vätternvårdsförbundet", Vätternvårdsförbundet. En hänvisning till nämnda rapport kompletteras till översiktsplanen.*

Planerad tätortsutvidgning Ödeshög sid. 29-31

Vi instämmer i riktlinjerna "Led om tung trafik västerifrån på Grännavägen till Fabriksvägen istället för genom centrum". Vi ser detta som angeläget då hela genomfarten i Ödeshög idag utgör stora olycksrisker. Ödeshögs Partiet instämmer också i riktlinjerna "Led om tung trafik från Tranåsvägen via ny vägförbindelse söder om Östgötaporten".

Kommentar: *Synpunkterna noteras. Se även kommentar under Trafikverket.*

Ödeshögs Partiet yrkar också på att en minirondell byggs i Ödeshögs centrum i korsningen Storgatan, Nygatan, Klubbgatan.

Kommentar: *Synpunkten noteras.*

Ödeshögs Partiet är tveksamt till planerna på att bygga ytterligare nya bostäder söder om Ödeshögs IK:s idrottsanläggning. Redan idag klagar nära grannar på ljud från idrottsanläggningen. Området bör användas ytterst restriktivt och detsamma gäller förtättningsområdet nära motorbanan.

Kommentar: *Kommunens bedömning är att området kan vara lämpligt för bostäder och att detta bör prövas i en detaljplan.*

Planerad tätortsutvidgning Hästholmen sid.32-35

Ödeshögs Partiet anser att Hamngatans sträckning i passagen strax före lekplats och badplats ner mot hamnen är trafikfarlig och bör få en annan dragning. Partiet föreslår istället det gamla järnvägsspårets sträckning.

Kommentar: Synpunkten noteras.

Vätternstranden

Området från Orrnäsåns utlopp ner till kommungränsen i söder mellan Vättern och E4 kan vara lämpliga för utveckling av attraktivt boende utan att göra alltför stor skada på viktiga värden för turism, natur och kultur. Ödeshögs Partiets uppfattning är att konflikter och de föreslagna riktlinjerna måste beaktas och respekteras innan beslut fattas om byggnation i detta område.

Kommentar: Synpunkterna noteras.

Miljöpartiet de Gröna, Ödeshögs kommun

Enligt skrivelse 2010-05-27.

Miljöpartiet de Gröna i Ödeshögs kommun ser mycket positivt på att en ny heltäckande översiktsplan tas fram för kommunen. Vi anser att den goda dialog med kommunen invånare som startats i och med samråden är positivt. Det är av största vikt att denna dialog fortsätter när olika områden ska detaljstuderas. Om Ödeshög skall utvecklas i en hållbar riktning, socialt, ekonomiskt och miljömässigt är det oerhört viktigt att alla aspekter av nyttjande beaktas. En alltför stor exploatering kommer att göra Ödeshög mindre attraktivt för inflyttning och utveckling av natur- och kulturturism. Generellt är alltför många områden utpekade för exploatering och i synnerhet är allmänhetens tillgänglighet till de fina områdena i stor fara om planen skulle utvecklas i sin helhet.

Kommentar: Kommunen bedömer att antalet utvecklingsområden för bebyggelse inte är för många. Planhandlingarna kompletteras i tillämpliga delar med antalet bostadstomter som kan uppskattas inom ett utvecklingsområde. Kommunen gör bedömningen att för att kunna styra kommunens fortsatta utveckling i enlighet med kommuninvånarnas intressen är det avgörande att tyngdpunkten läggs på att framsynt utreda intressekonflikter och förbereda sig på att ha planberedskap för flera olika utvecklingsmöjligheter. Turism mm är en viktig del i utvecklingen av kommunen och en förutsättning för byggande är att allmänhetens tillgänglighet till natur- och kulturområden kan tillgodoses.

Vi ställer oss bakom Länsstyrelsens yttrande 2010-05-25, 401-2033-10.

Kommentar: Synpunkterna noteras. Se kommentarer till Länsstyrelsens yttrande.

Angående vindkraftprogrammet hänvisar vi till vårt tidigare yttrande 2010-02-23. Vi anser att programmet skall lyftas ur översiktsplanen och i planen sedan hänvisa till vindkraftsprogrammet som bilaga.

Kommentar: Vindkraftprogrammet tas av Kommunfullmäktige samtidigt med ÖP. Förslagsdelen i Vindkraftprogrammet behöver finnas med i ÖP för att få ett sammanhang med övrig planering. Se i övrigt kommentarer ovan angående hanteringen av vindkraftfrågan.

Kommunen har under lång tid pratat om betydelsen av en utveckling av natur- och kulturturism. Detta måste tydligare beaktas i kommunen och i synnerhet när

industriell vindkraft utvecklas och vid exploatering av utvecklingsområden. Generellt saknar vi en tydligare utredning om konfliktsituationer som kan uppstå mellan dessa näringar och olika former av exploatering.

Kommentar: *Konflikter mm enligt ovan som kan uppstå får prövas i samband med fördjupade arbeten som t ex detaljplan vid respektive prövning av eventuell exploatering.*

I utvecklingsområdena måste allmänhetens intressen tydligare säkras. Vi anser att strandskyddet utökas till 300 m längs Vätternstranden och 150 m runt övriga sjöar i kommunen. Således bör utvecklingsområdena tydligt begränsas så de inte inverkar på föreslagna strandskyddsområden. Vi anser att ingen exploatering bör ske väster om R50. Utvecklingsområdena bör dessutom ges en prioriteringsordning, vilket eller vilka som i första hand skall exploateras och vilka därefter etc.

Kommentar: *Viktigt är att strandskydd längs sjöar och vattendrag beaktas i fortsatt arbete, vilket planen anger. Avseende strandskyddets omfattning finns i nuläget inga indikationer på förändring.*

Utvecklingsområdena kommer att justeras och tydligare begränsas till mindre områden i planhandlingarna.

I planen är området angivet som område för natur, kultur, rekreation och bebyggelse som förutsätts ske i samklang med varandra. Detta område studeras vidare i den fortsatta planeringen, exempelvis genom detaljplan.

Prioriteringsordningen av utvecklingsområdena är svår att bedöma.

Om kommunen skall locka nya inflyttare bör tankar kring ekologiskt hållbart byggande och ekobyar tydligare framgå. Detta eftersom ett av de viktigaste skälen att olika människor flyttar till Ödeshög är just ett miljöengagemang och intresse för natur och kultur.

Kommentar: *Synpunkten noteras.*

Vid all form av exploatering är VA-frågor och allmänna kommunikationer viktigt. Vi saknar tydligare idéer om olika VA-system och innovativa lösningar av kollektivtrafik i samband med utökad bebyggelse. Kommunen bör på ett tydligt sätt komma bort från dåliga lösningar som t.ex. slutna tankar som VA-system och utökat boende med dåliga bussförbindelser.

Kommentar: *Planen anger att särskilda utredningar bör göras vad gäller såväl VA som kollektivtrafik i fortsatt arbete.*

Vi saknar tankar och idéer om säkra cykel- och gångvägar mellan attraktiva områden i kommunen t.ex. Ödeshög-Visjö badplats, Ödeshög-Öninge badet, Ödeshög-Stora Åby, Ödeshög –längs Vättern söderut etc.

Kommentar:

Synpunkten inarbetas i ÖP.

Planen bör även bättre utreda kollektivtrafiken och möjligheter till samåkning för långpendlare till och från kommunen.

Kommentar: *Planen anger att särskilda utredningar bör göras vad gäller kollektivtrafik i fortsatt arbete.*

Vi saknar ett tydligare åtgärdsprogram för kommunens vattendrag i synnerhet Ålebäcken, Disevidån och Lorbybäcken.

Kommentar: *Särskilt avsnitt angående vatten inarbetas i planen.*

Kommunen bör göra en tydlig uppdatering av natur- och kulturvärden inom programområdet. Kunskapen finns hos olika personer i kommunen och länsstyrelsen. I synnerhet bör den av länsstyrelsen pågående utredningen om Holaveden som riksintresse för kulturmiljövården beaktas i planen.

Kommentar: *Synpunkten noteras.*

Naturskyddsföreningen i Ödeshög

Enligt skrivelse 2010-05-31.

Vi är glada över att få kunna lämna ett remissvar i denna intressanta programplan för Ödeshögs kommuns framtid. Vi har framför allt studera spörsmål som berör natur och miljö.

Vi har även studerat Länsstyrelsens svar från den 25 maj 2010 – 401-2033-10, till denna översiktsplan och vi ställer oss bakom alla de synpunkter som där framkommit och föreslagits.

Kommentar: *Synpunkterna noteras. Se kommentarer till länsstyrelsens yttrande.*

Vi i Naturskyddsföreningen vill framför allt värna om Ödeshögs kommun unika värden i form av landskap, natur och kultur. Det är få kommuner i landet som kan uppvisa samma dignitet som vår. Vi har både skog och lätt, den fantastiska fågelsjön Tåkern, det unika Omberg och inte minst ett av de mest dramatiska och värdefulla partierna av Vätterns strand. Viktigt är då i sammanhanget att någon står upp för alla dessa unika värden i ett långsiktigt perspektiv. Det är där vi i Naturskyddsföreningen i Ödeshög ser oss som viktiga kunskapare och informatörer. Att värna sådant är framåtsträvande!

I en kommuns kamp för ”överlevnad” finns alltid risk att man tar av eller till och med exploaterar och förstör kapitalet. Då det gäller vår kommun menar vi att en mycket väsentlig del av detta kapital finns i form av någorlunda bevarade bitar av ett ursprungligare landskap och en rikare biologisk mångfald. De sista resterna av detta viktiga i ett land som Sveriges nästan

helt människopräglade natur och miljö vill vi kämpa för. Det är viktigt för oss idag men ännu viktigare för våra barn och efterlevande. Detta år 2010 är också vikt för just den "Biologiska mångfalden". Detta förslag till översiktsplan är ju gjord för framtiden och det är därför viktigt att vi har framförhållning och försiktighet som arbetsprincip. Barnens och ungdomarnas idéer och tankar i sammanhanget borde självklart också vävas in i materialet på ett gediget sätt.

Kommentar: Synpunkterna noteras.

Det vi ser som ett stort orosmoment i översiktsplanen som den ter sig idag är framför allt de långtgående planerna på ökad avsättning till tomtmark längs Vättern och vid en del av våra insjöar. Hela delen av Vätternstranden i kommunen är av riksintresse. Detta är inte bara ett luddigt litet ord utan det står för ett konkret begrepp. Det som numera är kvar av någorlunda oexploaterad Vätternstrand i Ödeshögs kommun måste ägnas särskild hänsyn. Flera reservat finns i området men däremellan finns ytterligare stora värden av natur och biologi och det vore mycket olyckligt om detta landskap ytterligare fragmenterades av bebyggelse. Vi ska ha klart för oss att det som idag finns kvar i vårt land av någorlunda ursprunglighet är det sista av "vildhet" som finns kvar. Vi äter oss in mot hålet i hålkakan. Det som nu är kvar är dessutom oerhört viktigt att försvara och bevara till allmänhetens nytta och tjänst till framma för rörligt friluftsliv och vår viktiga allemansrätt.

Det finns tyvärr många skrämmande områden i landet som är totalexploterade och annekterade som privat mark: Stockholms skärgård, delar av Sörmland och Skåne men även en så närliggande sjö som Sommen kan utgöra ett sådant olyckligt exempel.

Kommentar: Riksintresset längs Vätternstranden är översiktligt utlagd zon med ca 1-2 km bredd. Värdena inom riksintresset är i många delar höga, men variationer inom detta större område finns.

Kommunen är mån om att bevara helhetsintrycket beträffande Vätternstrandens karaktär. Områden som eventuellt kan utvecklas för t.ex boende måste noga specialstuderas utifrån givna förutsättningar kring riksintresse, natur, kultur, landskapsbild osv. Intrång eller skada på något av bevarandeintressena i området ska också minimeras och noga övervägas i det fortsatta arbetet.

På ett provocerande sätt har ytor lagts in i kartmaterial på översiktsplanen, stora bebyggelse möjliga ytor som till och med går ut över vatten. Även om tanken inte är denna kan vi inte undgå att förundras över tilltagsenheten och skrämmas av orimligheten. Vi har hört siffror som talar om 70-80 tänkbara tomter längs Vätternstranden och uttryck som: "Kan Jönköping så kan vi." Vi vill med kraft motverka en sådan förödande process.

Kommentar: Utvecklingsområden för bebyggelse på plan kartan justeras till mindre ytor.

Vi vill stå upp för ett fortsatt bevarande av Ödeshögs kommuns del av Vätternstranden. En stor försiktighet och rigorös planering måste förestå varje enskilt eventuellt nybygge längs kommunens stränder fortsättningsvis. Som ett första steg i den tanken vill vi föreslå att strandskyddet längs vår bit av Vättern utökas till 300 m och 150 m längs våra insjöar. Det står i kommunens möjlighet att föreslå detta, vilket många andra kommuner före oss också har gjort. Ett sådant steg skulle hindra den allvarligaste möjligheten med felplacerade nybyggen och minimera risken för en smygande annektering av området mellan tomt och strand.

Kommentar: Viktigt är att strandskydd längs sjöar och vattendrag beaktas klokt i fortsatt arbetet, vilket planen anger. Avseende strandskyddets omfattning finns i nuläget inga indikationer på förändring.

De åar och vattendrag som leder från och genom kommunen till Vättern är tyvärr ofta förorenade eller till och med starkt förorenade. Vi vill se aktiva åtgärder i översiktsplanen att återskapa friska vattendrag av Ålebäcken och Disevidån. Vad beträffar Ålebäcken finns en planerad lösning som bör istandsättas snarast. Kommunens ansvar vad beträffar VA-nätet är viktigt att framhålla. Satsningar på åtgärder vid Markaån bör tillkomma i form av separering av orenat dagvatten.

Kommentar: Planhandlingen kompletteras utifrån ovanstående i tillämpliga delar.

Vi i Naturskyddsföreningen vill se flera goda idéer i översiktsplanen på trafiklösningar av kollektiv art, cykelvägar och gångstråk.

Kommentar: Planhandlingen redovisar förslag och strategier till kollektivtrafik samt gång- och cykelstråk.

Vidare anges behov av fördjupningar och att utredning/strategi kring kollektivtrafikens utveckling behövs.

Vindkraften är en känslig och splittrande fråga i kommunen. Den separata vindkraftsplan som nu tas fram och som på ett bra sätt förhoppningsvis till slut kommer att gälla innebär att skrivningar om vindkraften i översiktsplanen så som de ser ut idag är inadekvata. Vi hoppas och tror att försiktighetsprincipen kommer att styra vindkraften i Ödeshögs kommun fortsättningsvis och att de senaste rönen löpande skall implementeras.

Detta är några idéer, tankar och förslag från Naturskyddsföreningen idag och då översiktsplanen så småningom går in i ett mera detaljerat stadium ber vi att få återkomma. Vi tackar tills vidare för möjligheten att ha fått vara med vid detta tillfälle.

Kommentar: Synpunkterna noteras. Vad gäller vindkraftsavsnittet se tidigare kommentarer.

Heda Kulturstråk:

Enligt skrivelse 2010-05-25.

- I del 1, sid 39, noteras att detaljplan för Heda bör upprättas vilket Kulturstråket anser vara en viktig del av Hedas fortsatta utveckling.
- I del 1, sid 40, anges att möjlighet för verksamheter beaktas i västra Heda och att för allmänt ändamål och kyrkomiljö beaktas marknadsplats och kyrkans omgivning. Detta tillstryker Kulturstråket som angelägen synpunkt.
- Länsväg 926, turistvägen Rök-Heda bör breddas. Enbart mötesplatser är ej tillräckligt för den stundom intensiva trafik som förekommer. Värt att notera är att det inte enbart är turisttrafik som förekommer utan en stor del nyttotrafik, varav en del tyngre, frekvent nyttjar vägen som ”genväg” mellan E4 och R50(del 1 sid 40).

***Kommentar:** Avsikten är att ombyggd väg 32 skall avlasta väg 50 från nyttotrafik. Åtgärder på väg 50 kommer att anpassas efter de ändrade nya trafikförhållanden som uppstår.*

- I del 5 finns Vattenområdet avhandlat och på sidan 8 saknas Ålebäcken som rinner ut i Vättern i Kvarnviken. Ålebäcken är mycket viktig som reproduktionsområde för Vätterns insjööring vilket bör beaktas i planarbetet.

***Kommentar:** Synpunkten noteras.*

Avslutningsvis anser Kulturstråket att aktuell plan utgör ett gott underlag och syns genomarbetat på ett pedagogiskt och strukturerat sätt.

Ödeshögs Näringsliv

Enligt skrivelse 2010-05-30.

Det är bra att kommunen klart deklarerar viljan till dialog och samverkan om kommunens framtid. Översiktsplanen är i ett antaget läge inte juridiskt bindande. Om avsteg mot den blir aktuellt är öppenhet och vilja till dialog avgörande för den respekt den kommer att få.

Syftet med redovisningen av översiktsplanmaterialet har varit att läsare som vanligtvis inte är i kontakt med dylikt material ändå skall känna att det är lätt och betydelsefullt att ta del av det. Att det är betydelsefullt förstår säkert de flesta men att underlaget så som det presenterats skulle vara lätt att förstå är endast en mycket from förhoppning. Del 3 Planeringsförutsättningars karta är det garanterat inte många som förstår så mycket av, och då riskerar hela arbetet med denna översiktsplan att tyvärr misslyckas. Varför inte göra en mycket förenklad variant som vanligt folk kan ta till sig?

***Kommentar:** För översiktsplanen har valts att dela upp handlingen i olika delar för att lättare hitta, med förhoppningen om att få en enklare och tydligare redovisning. Vad gäller planeringsförutsättningarnas karta är tanken att ge en samlad bild över kommunen så att man snabbt i ett första skede se om ett utvalt område omfattas av någonslags intresse, objekt mm.*

Därefter är meningen att man kan fördjupa sig i textdelen tillhörande planeringsförutsättningar där olika intressen redovisas i respektive ämnesområde. Upplägget har i mottagits positivt. Om näringslivet inte förstår så är det olyckligt. Kontakta gärna kommunen för att få förklarande dialog kring planen, t.ex. hur man kan zooma in och förstora information på kartor.

Ödeshögs Näringsliv välkomnar kommunens ambitioner att vilja utöka kommersiell och industriell verksamhet genom att ha detaljplaner färdiga som kan erbjudas direkt vid förfrågan. Detta gäller såväl Backasandsområdet som en förtätning av Västra industriområdet/Stationsområdet.

Ska vi kunna locka människor att flytta till Ödeshögs kommun, vilket är ett måste, är det nödvändigt att vi kan erbjuda attraktivt boende. Därför är det bra att även lite mer känsliga naturområden kan komma ifråga, dock med ett stort mått av finkänslighet.

Kommentar: Synpunkterna noteras.

Turismen är en stor och växande näring inom Ödeshögs kommun och förväntas öka. Det är därför positivt att kommunen inser att natur-, kultur- och landskapsbilden utgör grunden för att kommunen är attraktiv för turism och friluftsliv och att dessa intressen skall ha företräde i de riksintressanta områdena Omberg och Tåkern. Här ska även Hålaveden och Vätternbranterna läggas till.

Kommentar: Nämnda områden hyser natur- och kulturmiljövärden och landskapsbildsvärden. Det är av vikt att utveckling så långt som möjligt sker utifrån riksintressets värdegrunder.

Beträffande teknisk försörjning ska inte Hästholmen förses med fjärrvärme från anläggningen vid Fabriksvägen utan ska försörjas med fjärrvärme från en större värmepump som tar sin energi från Vätterns vatten. Då får man både värme och kyla och dessutom betydligt miljövänligare.

Kommentar: Synpunkten noteras.

För näringslivet utveckling i Ödeshögs kommun är det synnerligen viktigt att den resurs som nu finns i en näringslivschef inte naggas i kanten ytterligare. Det är också angeläget att skolan inte tappar den kontakt och det samarbete man tidigare haft med näringslivet utan utnyttjar den möjlighet som nu finns i projektet Framtidsfrön.

Kommentar: Synpunkterna noteras.

Vi konstaterar att kommunen såvitt vi har oss bekant inte haft några lokala kontakter före eller under utarbetandet av förslaget för att redan tidigt fånga upp synpunkter och idéer. Ett sådant förfarande skulle enligt vår uppfattning väsentligen ha kunnat förbättra och förenkla hela förfarandet. Det nu föreliggande förslaget, som vad vi antar i stora delar utformats av anlita konsultfirma, är nämligen enligt vår uppfattning inte i det skick som krävs för vidare handläggning inom kommunen.

Kommentar: *Översiktsplanen är nu ute på samråd och ger möjlighet till synpunkter och idéer. Planen avses revideras efter samråd och därefter ställas ut. Då finns möjligheter att ytterligare lämna synpunkter och idéer på planen. Därefter kan planen eventuellt komma att revideras igen innan planen antas. Det finns således stora möjligheter att framföra synpunkter under processen som alla övriga inblandade.*

Föreningen är ensam i sin syn på vidare handläggning i remissvaren. Planen är utarbetad i kommunen med politiskt beslut om innehåll och att planen skall gå på remiss etc. Föreningen är ingen särskild instans som skall höras särskilt utöver övriga. Kommunen ser med tillfredsställelse föreningens engagemang i ett stort och komplext planeringsärende.

Det är svåröverskådligt och på flera punkter otydligt med omotiverade upprepanden, en del felaktigheter och i sammanhangen oväsentliga fraser. Detta gör skrivningarna tunga och för en lekman är det svårt att få ett totalgrepp över hela materialet. En sammanfattning med klar och tydlig redovisning av synpunkter och förslag skulle därför enligt vår mening i hög grad underlätta för förståelsen av dokumentet i dess helhet.

Kommentar: *Det har valts att dela upp handlingen i olika delar för att lättare hitta efterfrågad information. Detta har uppskattats. Se remissvar bl.a.*

En sammanfattning av ett arbete av denna dignitet är svår att åstadkomma. Dock redovisas riktlinjer för varje ämnesområde, med avsikt att ge en kort och enkel redovisning.

Innan vi går in på en mera detaljerad granskning av speciellt de delar som berör Hästholmen med omnejd vill vi erinra om den utredning om ”utveckling av hamnen” som Hamnbolaget nu sysslar med. Vi utgår ifrån att vi som representanter för de boende i trakten får yttra oss över de förslag, som läggs från detta håll. Såvitt vi förstår av hittills framkommen information kan dessa ge stora effekter – negativa eller positiva – inte bara för Hamnbolagets område utan även för trakten och dess invånare. I sammanhanget vill vi erinra om att hamnen fått sitt nuvarande utseende tack vare en dom i miljödomstolen och berörda statliga myndigheters godkännanden. Detta medför uppenbarligen att större förändringar i hamnen t.ex. i form av förlängda flytbryggor inte får genomföras utan förnyade medgivanden.

Kommentar: *Översiktsplanen anger att en fördjupad studie över småbåtshamnens utveckling i Hästholmen bör göras. Ett sådant arbete pågår parallellt med översiktsplanarbetet. Frågeställningar enligt ovanstående får studeras i samband med det arbetet.*

De sju församlingar kommunen tidigare var indelad i har sedan ett par år tillbaka sammanslagits till en med namnet Ödeshögs församling. Användningen av de gamla församlingsnamnen bör därför strykas.

Kommentar: Synpunkten noteras.

Ödeshög är hela kommunens namn. I den ingår Ödeshögs centralort liksom Hästholmen och övriga orter som kommundelar. Skrivningarna kan inte kalla både kommunen och centralorten för samma namn. Då man lägger en funktion i centralorten – t.ex. skolorna – kan man därför inte skriva enbart Ödeshög utan bör konsekvent ange Ödeshögs samhälle eller centralort.

Kommentar: Synpunkten noteras.

I planen anges att kommunikationerna är goda. Vi delar inte den uppfattningen. Ödeshög ligger visserligen utmed E4 men för den som inte är bilburen är förbindelserna med yttvärlden klena. Att resa tur och retur Hästholmen – Vadstena, som är 23 km, tar längre tid än att ta sig från Oslo till Ödeshög. Över huvud taget anser vi att det är angeläget att behålla kontakten med Vadstena och Motala. Den påverkar våra möjligheter till arbete, upplevelser och – inte minst – hälsa. Vi kallas till Motala lasarett för kontroller och efterkontroller och utan kommunikationer är det risk att vi tackar nej till dessa.

Kommentar: Som helhet bedöms kommunikationerna i kommunen som goda.

Utomhusbassäng med tempererat vatten finns hon Öninge camping.

Kommentar: Området är planlagt för bostäder med nyligen antagen plan. Bassängen är ej tillgänglig för allmänheten. Därför redovisas denna ej.

Hästholmen liksom Västra Tollstads kyrkby ligger både i Västra Tollstad socken som har ca 500 invånare. Tätorter Hästholmen har ca 400 invånare, ej 600 som angetts.

Förskolan ligger i Hästholmen och fritids i Rödingen, V. Tollstads skola.

Kommentar: Synpunkten noteras.

Cykelvägen Hästholmen – Ödeshög är inte inritad på aktuell karta. I sammanhanget vill vi understryka behovet av cykelvägar inom Hästholmen och cykelställ med tak i anslutning till busshållplatsen och ”macken”.

Kommentar: Synpunkten noteras.

Ny bebyggelse på Norrgården ser vi som mer angelägen förtätning av nuvarande samhällsbebyggelse. Den bör dessutom bestå av ett mindre äldreboende och några hyreslägenheter. Om det visar sig omöjligt att bygga ut Norrgården enligt tidigare planering kan vi tänka oss bebyggelse vid en ny gata, som går parallellt med Vallgatan och/eller vid en förlängning av Munkstigen.

Kommentar: Synpunkterna noteras. Översiktsplanen anger att behov finns av att upprätta fördjupade studier, t ex program, för Hästholmen inklusive Västra Tollstad – förslag på utveckling av bostadsområden, förtättningsområden, strandpromenad/park mm. Frågeställningar enligt ovanstående får studeras i samband med efterföljande arbete med Hästholmen.

Att utreda möjligheterna till färjeförbindelse Hästholmen – Hjo finner vi närmast vara att ”kasta pengarna i sjön”. Avståndet är för stort, ca två landmil, och Vätterns beteende vid dåligt väder alltför riskabelt även för en stor färja. En sådan kräver också nya landfästen både i Hästholmens och i Hjo hamn. Återstår lönsamheten som sannolikt är svår att uppnå. Börja därför med en enklare marknadsundersökning och avvakta dess resultat innan ytterligare satsningar görs. Studera också tidigare tankar och utredningsarbeten.

Kommentar: Synpunkterna noteras.

Samhällsplaneringen måste innehålla möjlighet för allmänheten att utnyttja av kommunen anlagda och underhållna grönområden, som idag är en stor bristvara. Vi föreslår att ett område mellan Ommavallen och eventuella nya hus norr om Vallgatan görs till en trevlig park, gärna med möjligheter till friidrott, t.ex. hoppgröp. Möjlighet att utöva idrott bör finnas även i Hästholmen. Sommartid har vi minigolf och boule. Lås inte utvecklingen vid en isbana som enda utveckling. Om hela området Norrgården inte kan bebyggas kan resten av detta bli ett grönområde att promenera och vara i.

Kommentar: Översiktsplanen anger att behov finns av att upprätta fördjupade studier, t ex program, för Hästholmen inklusive Västra Tollstad – förslag på utveckling av bostadsområden, förtättningsområden, strandpromenad/park mm. Frågeställningar enligt ovanstående får studeras i samband med efterföljande arbete med Hästholmen.

Vidare bör man i planeringen räkna med tillväxt i egenföretagandet och reservera visst utrymme för t.ex. småindustri av skiftande slag. Att koncentrera tillväxten i detta avseende till Ödeshögs samhälle anser vi felaktigt. Sammantaget vill vi att Hästholmen även i framtiden ska vara ett levande samhälle med i huvudsak fast boende invånare, mer utbyggd service, en levande kulturell verksamhet av skiftande slag och goda möjligheter till idrotts- och övriga fritidsaktiviteter t.ex. fritidsgård för ungdomarna vilket för närvarande saknas. Huset ”Utsikten” har under senare årtionden varit ett litet kultur- och företagarhus. Det innehåller och har innehållit ”Trollbältet” med naturarrangemang på och omkring Omberg, porträtt och annan konstmålning, bokbinderi, konstnärsateljé, frisersalong och föreningslokal. Huset ägs av ÖBO och bär även i fortsättningen få användas för samma eller liknande ändamål.

Kommentar: Sammantaget bör verksamheter i Hästholmen vara av den art att den är förenlig med närhet till och integrerad med boende. Inget särskilt verksamhetsområde har därför anvisats. Både förtättningsområde samt nya utbyggnadsområden i Hästholmen redovisas i översiktsplanen, vilket ger möjligheter för utveckling av boende, verksamheter, service mm. Planhandlingarna kompletteras

utifrån ovan i tillämpliga delar i övrigt. Frågeställningar enligt ovanstående får studeras mer ingående i samband med efterföljande arbete med Hästholmen.

Placeringen av återvinningsstationen diskuteras av och till och olika alternativ och förslag har därvid enligt ryktet ventilerats utan att såvitt vi vet något beslut har fattats. Något samråd eller inhämtande av synpunkter från de mest berörda – allmänheten – har inte förekommit. Det är viktigt att de placeras så att de är lätt tillgängliga för alla. Samtidigt blir de då synliga. Vi har därför ett förslag. Vårt förslag är: I hörnan R50-Hamngatan finns en gräsplan med en soffa avsedd som rastplats för turister men sällan eller aldrig använd. Engagera Omkultur att med hjälp av sina konstnärer, snygga och färgsätta "Sveriges häftigaste återvinningsstation". Att bara placera återvinningsburkar där tycker vi däremot inte är bra. Det skulle inte ge någon rolig infart till vårt samhälle.

Ödeshög är den näst kulturarbetartätaste kommunen i Sverige. Det bör vi dra nytta av i planeringen. Utöver förslaget ovan föreslår vi som ett alternativ till lyxiga lägenheter i hamnen en utställningslokal typ akvarellmuseet i Skärhamn plus några ateljéer för konstnärer att låna/hyra och arbeta i. Dessutom finns ju Omkulturs förslag om ödeshögar...

***Kommentar:** Synpunkterna noteras. Frågeställningar enligt ovanstående får studeras mer ingående i samband med efterföljande arbete med Hästholmen.*

Vi vill gärna utveckla Hästholmen men samtidigt bevara dess karaktär. Vi vill ha blandad bebyggelse för permanent boende, arbetsplatser, viss service och bra kommunikationer med omvärlden.

***Kommentar:** Översiktsplanen motsäger ej framfört önskemål.*

Enskilda mm

Anders Nord,
fastighetsägare Annehed
31.

Enligt skrivelse 2010-05-

Bör inriktas på lägenheter, bl.a. för att möjliggöra framtida boende för ungdomar och barnfamiljer likaväl som för (tilltänkta) arbetare och äldre. Villabebyggelse i attraktiva strandområden ger en ytterst begränsad inflyttning men innebär att Ödeshög i alltför stor utsträckning "sågar av den gren man sitter på" och måste helst undvikas! Även de som flyttar in i kommunen uppskattar säker en kommun med sådan hänsyn, där de boende får gå några hundra meter till smultronställena – annars vänder sig nog Ödeshög till ett mindre lämpligt klientel.

***Kommentar:** Riktlinjerna för bostäder i planen är att varierande typer av boendeformer utvecklas i de nya bostadsområdena som föreslås.*

Ur natursynpunkt är föreslagna strandområden söder om centralorten känsliga medan det unika området med klipphöllor mellan Hästholmen och Omberg främst har höga rekreativvärden, där 150 m strandskydd blir otillräckligt.

Kommentar: I efterföljande planarbeten för nämnda områden måste ovanstående studeras mer ingående.

Den ev. nyttan med en ”strandpromenad” längs samma sträcka bör bättre efterhöra och i så fall förankras brett hos Hästholmsborna, snarare än att ingå i en tilltänkt byggplan.

Kommentar: Översiktsplanen anger en idé om strandpromenad. I efterföljande planarbeten måste ovanstående studeras mer ingående.

En tanke som kommit på tal om bostäder i Hästholmens magasin är kanske mindre överlagd med avseende på konflikter med hamn- och badliv samt trevliga engagemang osv.

Kommentar: I detaljplanarbeten måste ovanstående studeras mer ingående.

Kommunikationer berörs relativt lite i KÖP men det är bra att man avser ta tag i den frågan. Samordningen i länet har varit dålig eftersom man t.ex. dragit in busslinjen Ödeshög-Motala(610) och likaså när ”Östgötaporten” alltifrån dess tillkomst saknar lokal förbindelse med tätorten. Utan samordning i kommunikationer blir Ödeshög isolerat.

Kommentar: Synpunkterna noteras.

Jag undrar om man, så lättvindigt som görs i översiktsplanen, kan hänskjuta till ”staten” med orden ”Den fysiska planeringen och de sektorer som kommunen råder över omfattar inte de sektorer som påverkar övergödningen av miljön.”. Vid tiden för ”Alvastraprojektet”, runt sekelskiftet, och även senare har t.ex. En våtmarksserpentin och ett mad- eller dammsystem kommit på tal med anledning av Ålebäckens särklassigt höga näringsvärden(fosfor och kväve). Ålebäcken mynnar ut i Vättern vid ”Strand”, mellan Omberg/Hästholmen. Kombinerat med kulturslingan kring det historiskt intressanta Sverkersonområdet med sin kvarnruin leder en lämpligt anlagd näringsfälla, såsom på andra håll, till ett mycket attraktivt rekreativstråk. Det finns ett och annat att ha i åtanke i handlingsprogrammet, så att t.ex. algutbrott inte kommer ”oväntat” i Hästholmsbukten.

Kommentar: Synpunkten noteras och tas till vara i fortsatta planeringsarbeten.

Urnatur Hb

Enligt skrivelse 2010-05-27.

Vi ser positivt på att kommunen ritat in Visjön med omgivning som utvecklingsområde. Vår verksamhet är helt beroende av vacker natur, lugn och

tystnad. Även tillgängligheten till sjön är för oss som för alla sommargäster och badgäster vid Visjöns badplats av största vikt. Vi anser därför att vidare exploatering är möjlig men den måste ske så att allmänhetens tillgänglighet tryggas och så att inga kultur- och eller naturvärden skadas. Framför allt bör de obbyggda tomterna i Visjö stugområde beaktas för eventuell byggnation. Stugområdet VA-system bör då ses över och de sedan tidigare från miljö- och byggnämnden framförda idéerna om lokalt reningsverk beaktas.

Kommentar: *Översiktsplanen anger att det bör upprättas en plan över Visjön-området för boende, turistisk verksamhet, naturvärden mm. I samband med denna bör utvecklingen gentemot de viktiga bevarandevärdena i området studeras. Vidare anger planen att behov finns att utreda gemensam VA-hantering för befintlig och tillkommande bebyggelse.*

För att trygga allmänhetens tillgänglighet och för att säkerställa en turistisk utveckling runt Visjön bör strandskyddet utökas till 150 m.

Kommentar: *Viktigt är att strandskydd längs sjöar och vattendrag beaktas i fortsatt arbete, vilket planen anger. Strandskyddets omfattning avses ej ändras i samband med pågående översiktsplanearbete.*

Området bör i sin helhet beskrivas som planlagt område för rörligt friluftsliv och turism där naturupplevelsen, lugn och tystnad är av stor vikt. Området bör därför inte utsättas för extern påverkan av buller som överskrider 35 dB, eller annan för området störande verksamhet som t.ex. jetski och motorbåtar. Angående planläggning för friluftsliv och turism bifogar vi tidigare inlämnade ansökan om planläggning 2009-03-15. Se även syfte med skogseremitaget inlämnad i samband med bygglovsansökan 2004.

Kommentar: *Översiktsplanen redovisar det område som är planlagt. Översiktsplanen anger att det bör upprättas en plan över Visjön-området för boende, turistisk verksamhet, naturvärden mm. I samband med denna får frågeställningar enligt ovan studeras mer ingående.*

Avslutningsvis bör givetvis skogseremitaget och Urnatur beskrivas som en etablerad verksamhet som expanderar och just nu röner stör nationell och internationell uppmärksamhet. Inte som det står nu "bl.a. finns behov av en undervisningslokal/samlingslokal och övernattningsstugor" då de redan finns sedan flera år.

Kommentar: *Planen kompletteras/justeras utifrån ovanstående.*

Viola Ingvarsson
Norra vägen 61
599 33 ÖDESHÖG

Enligt skrivelse 2010-05-16.

Kartan, som det står Del 3 på antar jag egentligen ska benämnas Del 4?
Del 3, sid 31, stycket om Skogsbruket i Ödeshögs kommun: Redaktionell ändring föreslås, tror inte att det finns några "privatägda skogsägare", däremot finns det "privatägda skogar".

Del 3, sid 31, stycket om malm och mineral. I Norra Kärr har man funnit brytbara mängder mineral. Även om området inte klassats som riksintresse så bör förekomsten kanske omnämnas.

Kommentar: Synpunkten noteras.

Del 3, sidan 27: Vilken innebörd har texten om "enskilda avloppslösningar" för sådana fastigheter? Är det möjligt att i allmänna ordalag även ange ett svar på den frågan så vore det bra.

Kommentar: Med enskilda avlopp avses anläggningar för avlopp som inte är anslutna till kommunens avloppssystem.

Del 1, sid 29, stycket om Förtätning: "...tätare och högre och tätare", låter som oklar mening. Det är väl ett "tätare" för mycket?

Del 1, sid 67, översta stycket, första meningen: ofullständig stavning, ska vara "mellankommunal". Samma stycke sista meningen: Ska väl vara "ska" i stället för "kans"?

Kommentar: Planhandlingarna justeras enligt ovan.

Holavedens Handelshus ek

Enligt skrivelse 2010-05-31.

Till detta planförslag vill vi påpeka följande:

Att fokusering på nybyggnation kan föras över en del på konstruktiva möjligheter att förbättra och öka möjligheten till förbättrat enskilt boende och möjligheten till förbättrad kommunikation från befintliga fastigheter runt om i kommunen. Detta skulle även öka och diversifiera boende och verksamhetsutövning i kommunen, höja attraktionsvärdet på redan befintliga fastigheter samt öka andelen permanentboende på landsbygden. Exempelvis har det under de senaste åren på ett mindre område i St Åby, runt Ersbola-Lyckan, flyttat in yngre medborgare som är permanent boende och sådant skall vi slå vakt om. Vi delar Länsstyrelsens uppfattning i stycket om jord- och skogsbruk i deras inlägga till planen.

Kommentar: Synpunkten noteras.

Ulla Baugner, fastighetsägare

Enligt skrivelse 2010-05-28.

Jag ifrågasätter också flera av de platser som utpekats som lämpliga för bostäder. På grund av terrängförhållandena är t.ex. Vagnsjön och Bonderydssjön klart olämpliga. Att prioritera bostäder istället för idrottsanläggningar i anslutning till Vättervallen förefaller mig besynnerligt. Vissa platser som skulle kunna lämpa sig för ny bebyggelse nämns över huvudtaget inte. St Åby kyrkby och Åbygatan förbigås med tystnad, medan övriga kyrkbyar föreslås få utvidgad bebyggelse. Varför? St Åby borde prioriteras med tanke på platsens närhet både till tätorten Ödeshög och trafikknutpunkten Östgötaporten.

***Kommentar:** Synpunkten noteras. St Åby/Åbygatan är inga områden som prioriteras under kommande planperiod.*

Idag råder det stor brist på pensionärsbostäder i hela kommunen. Ödeshögs äldre har inte den valfrihet som förespråkas i lag. Det finns inget steg mellan det egna boendet och äldreomsorgen. På grund av de beslutade nedskärningarna inom äldreomsorgen brådskar det med byggandet av centralt belägna markplanslägenheter, helst med en liten trädgårdsplätt. Behovet nämns i KÖP men inget om hur bråttom det är. De närmaste åren kommer intagningsstopp att råda på Solgården och Rosengården, eftersom de boende på Klockargården måste prioriteras.

***Kommentar:** Synpunkten noteras.*

Två nya vägdragningar föreslås i KÖP; dels en väg som ska hindra tung trafik att via den gamla riksettan köra genom samhället söderifrån, dels en väg som ska förhindra den tunga trafiken från Tranåsvägen att komma in i byn. KÖP prioriterar den första sträckningen. Själv bor jag på Grännavägen precis vid den södra ut/infarten. Därför har jag god kännedom om trafikförhållandena där. Den tunga trafiken har under de senaste åren i stort sett försvunnit, så att bygga en förbifart där vore att kasta pengarna i sjön. Det finns nämligen ingen tung trafik att avleda. Problemet finns på annat håll. Dessutom riskerar man att turisterna på den s.k. turistvägen far Ödeshög förbi, någon som framhålls i KÖP.

Den tunga trafiken idag kommer huvudsakligen in i samhället via Tranåsvägen. Korsningen Tranåsvägen-Storgatan har ur trafiksäkerhetssynpunkt blivit en mycket farlig plats, inte minst med tanke på de närliggande skolorna. Det är alltså denna trafik som måste avledas.

***Kommentar:** Synpunkten noteras.*

Jonny Stålknap

Enligt skrivelse 2010-05-30.

Sid. 9: under övergripande strategi lägg till: Underlätta för att ändra fritidsboende till permanentboende.

Sid. 11-12: står mycket om att värna och stödja livet på landet och därigenom en levande landsbygd, utveckla turismen. Står väldigt lite om detta längre fram i dokumentet = utveckla.

Sid.15: kultur: saknar St Åby kyrka och Åbygatan. Även om området inte kan eller ska utvecklas bör det vara med så att man inte tror att denna kyrka glömts.

Sid. 17: står rad 4 "expansion av staden", skall väl vara tätorten?

Sid. 38: I Boet har det tidigare funnits en affär. Hur många år har den varit nerlagd? Ändra texten till: Boet saknar affär.

***Kommentar:** Synpunkterna noteras.*

Bengt Nyström, fastighetsägare

Enligt skrivelse 2010-05-31.

Menar på att de redan boende i områden aktuella för utökad bebyggelse inte har en chans att välja medan de som bygger nytt åtminstone kan göra det med vetskapen att

man kommer att få grannar intill sin tomt. Om förslaget med förtätad bebyggelse förverkligas kommer en nu lugn och trevlig miljö att försvinna och försvåra för allmänheten att vistas där. Nyström menar att den som skaffar sig ett fritidshus inte vill flytta till ett område som blir som ett villakvarter. Då kan man ju istället bo i en stad eller ett samhälle.

Bengt Nyström motsätter sig enligt förslaget utökad fritidsbebyggelse/hus i området öster om Kråkeryds naturreservat.

Kommentar: Synpunkten noteras.

Britt-Mari Johansson, fastighetsägare

Enligt skrivelse 2010-05-31.

- Undrar varför inte St Åby kyrka eller kyrkby finns med. Hon undrar också varför inte St Åbygatan klassas som samlad bebyggelse. Vidare anser hon att St Åby kyrka och St Åbygatan ska ingå i utvecklingsområde med närheten till Ödeshögs tätort.
- Johansson anser att vägen från Tranåsvägen till Östgötaporten ska prioriteras, med tanke på den tunga trafiken som nu finns i korsningen Grännavägen/Storgatan.

Kommentar: Synpunkten noteras. St Åby/Åbygatan är inga områden som prioriteras under kommande planperiod. Åbygatan utgör inte samlad bebyggelse enligt kommunens beslut.

Föreningen Rättvis Vind

Enligt skrivelse 2010-05-31.

Gällande odlingslandskapet omfattning saknas Järnstad, Granliden samt Hällemon. Detta pga att de ej är inventerade ännu. Dessa tillhör Holavedens odlingslandskap och ingår därför i Sveriges nationella bevarandevärda odlingslandskap enligt Naturvårdsverket, något som borde framhävas i KÖP:en.

RV saknar motivering till att St. Åby kyrka ej som område med fördjupad redovisning. Detta område omfattas även av riksintresse för kulturmiljövården, vilket borde förtydligas.

RV frågar sig också om det gjorts rätt bedömning gällande behovet av bostäder på aktuell plats istället för tex konstfrusen isbana. Vilket behov finns i Ödeshög med all avsatt tomtmark?

Kommentar: Synpunkten noteras. St Åby/Åbygatan är inga områden som prioriteras under kommande planperiod.

Åke Johansson, Ödeshög

Enligt skrivelse 2010-05-31.

Anser att kartan över odlingslandskapet inte är fullständig och korrekt. Granliden, Hällemon och Järnstadskogen har t.ex. ej inventerats, något som måste göras.

Följande punkter måste enligt Johansson beaktas i KÖP:en:

- St. Åby måste lyftas fram.
- Lokalt intresse, kultur
- Riksintresse, kultur
- Riksintresse, Natura 2000
- Utvecklingsområde

- Sveriges nationella bevarandevärda odlingslandskap, Naturvårdsverket
- En samlad bedömning gällande Åbygatan måste göras och beslut tagas på, att området är samlad bebyggelse, utvecklingsområde, odlingslandskap och kyrkby.

Kommentar: Synpunkten noteras. Åbygatan utgör inte samlad bebyggelse enligt kommunens beslut.

Hans Ström

Enligt skrivelse 2010-05-30.

Synpunkter på övriga ÖP:

- Märkligt att enskilda markägare tycks ha fått med sina önskemål om husbyggnationer längs Vätternkanten!? Detta måste rättas till! Mycket olämpligt att exploatera här på grund av stora naturvärden.
- Olämpligt att planera för nybyggnationer i stor skala kring småsjöar som Svarten, Boderydssjön m.fl. då dessa sjöar riskerar att utsättas för störningar på fågellivet. Dessutom kan växt- och djurlivet riskera att påverkas negativt.

Kommentar: Synpunkten noteras.

Inga-Lill Erixon,
fastighetsägare Kraxeryd 1:6

Enligt skrivelse 2010-05-30.

- Del 3, sid 30, Biobränsle: Där finns bara skogs och träindustriavfall som råvara. Är inte avfall och slam från kommunens reningsverk och gödsel från stora djurbesättningar något att satsa på? Solenergi? Solpaneler på stora tak i söderläge?
- Småskalig vattenkraftsutvinning har funnits längs Disevidån. Kvarnryd söder om gården Skramlan(kvarn), Kroxeryd(såg och kvarn), Nykvarn, St. Åby, Gregårds, Häggestads kvarnar. Renemokärren är en vattenreserv både för detta och djurlivet. Det finns ett rikt djur- och fågelliv i och runt kärren och ån. Till exempel utter, bäver, klövvilt, strömstare, änder av olika arter, svanar och tranor, samt mycket småfåglar. Varför ska inte ljudnivån 35 dB gälla här? Är inte detta ett område med lågt bakgrundsljud? Men varken Renemokärren eller Disevidån är nämnda i ÖP. St. Åby kyrka är inte heller nämnd. Varför räknas inte området från Skramlan och Brotorpet, Storeryd, Kroxeryd in i Holavedens odlingslandskap? Enligt länsstyrelsen sträcker det sig till E4 och norra delen av St Åby socken finns inte med i ÖP. Sedan en tid pågår en filminspelning för TV4 i området där djur och natur filmas. Är det det enda vi ska få kvar av vår hembygd? Är det redan bestämt att det ska bli ett industriområde utan människor och djur?
- På samrådsmötet den 26 maj uppmanades vi att skriftligt lämna in åsikter och förslag. Jag vill fråga: Vad tjänar det till? Hittills har ingen brytt sig om vad vi som drabbas av vindkraftverken säger eller skriver. Läser ni det över huvud taget? Det diskuterades hur människor skulle lockas hit med exklusivt boende vid Vättern. Samtidigt arbetar ni för full kraft med att köra dem som bor i enkla stugor och hem i skogsbygden därifrån. Det är minst sagt deprimerande. De små marker de äger får de

inte bygglov på. Det de tänkt utveckla till sin försörjning stoppas. Ingenting går att planera. Torparna och småskogsböndernas mark ska tas i beslag av dem som ska bygga vindkraftverken. De bor på behörigt avstånd och har redan sin försörjning tryggad. Försök att se till den enskilda lilla människan.

Kommentar: Synpunkterna noteras.